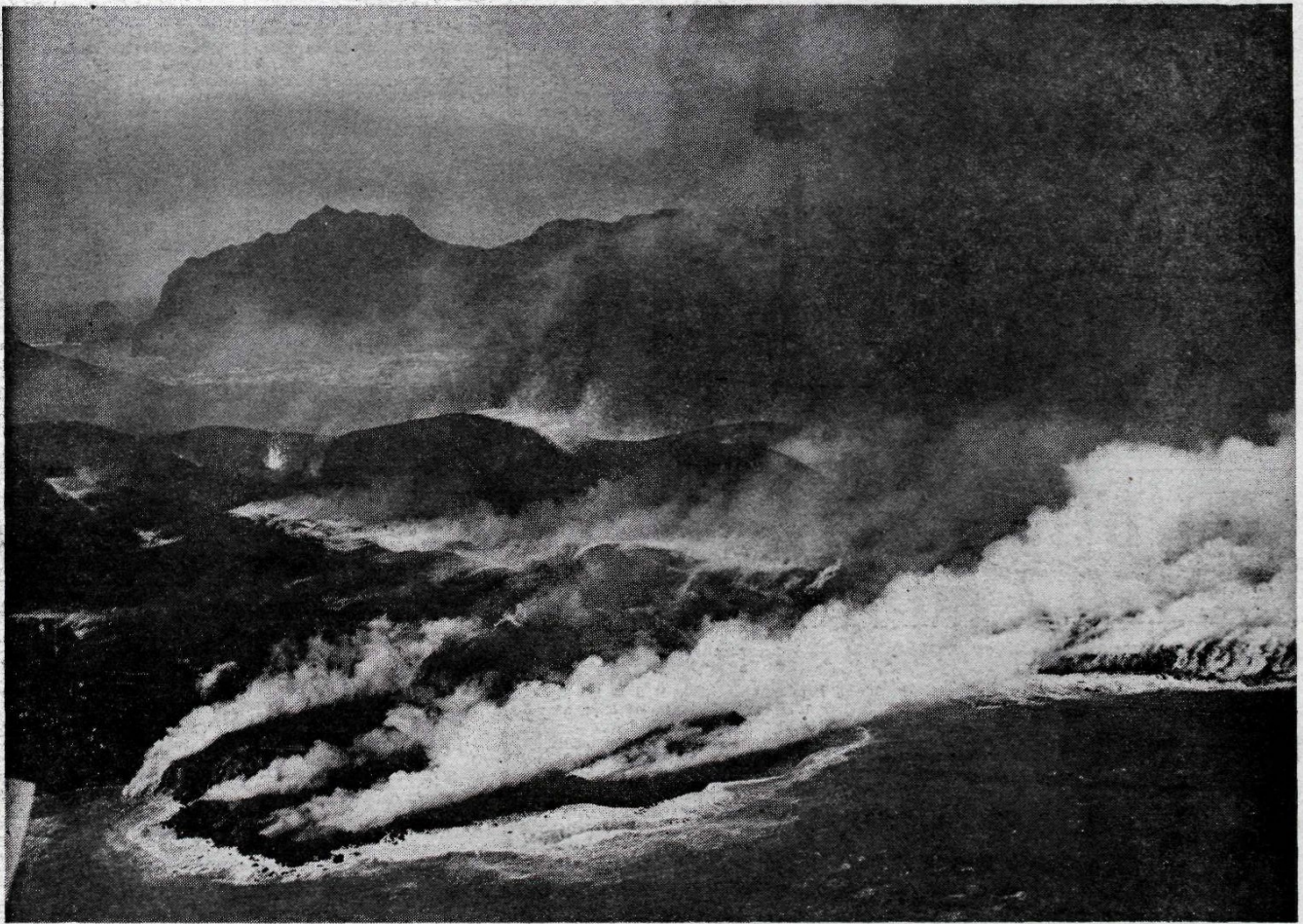

Morgunblaðið

21. tbl. 60. árg.

FIMMTUDAGUR 25. JANÚAR 1973

Prentsmiðja Morgunblaðsins.

Glóandi hraunið æðir í sjó fram austur af Heimaey.

(Ljós.: Ól.K.M.)

Vopnahlé í Vietnam á miðnætti aðfaranótt sunnudags:

Allt erlent herlið fari frá S-Vietnam innan 60 daga

ekki minnt á n-vietnamskar hersveitir í S-Vietnam, en gert ráð fyrir kosningum þar og 1160 manna gæzlulíði

Washington, París, 24. jan. AP-NTB

◆ Á MIDNÆTTI aðfaranótt sunnudagsins næstkomandi á vopnahlé að hefjast í Vietnam, samkvæmt samkomulagi því, sem stjórnir Bandaríkjanna og Norður-Vietnams hafa gert með sér um frið í Vietnam — með samþykki forseta Suður-Vietnams. Er boðað, að samkomulagið verði undirritað í París næstkomandi laugardag.

◆ Helstu ákvæði samkomulagsins eru: Allt herlið Bandaríkjanna og annarra erlendra aðila fari frá S-Vietnam innan 60 daga. Þó er ekki minnt á herlið N-Vietnama og er ekki annað að sjá en það geti verið áfram í landinu óreiðt. Á sama tíma verði skipað á bandarískum stríðsfögum og pólitískum fögum. Gert er ráð fyrir, að markalinan milli S- og N-Vietnams verði ekki til frambúðar. Sett skal á fót samstarfs- og sáttanefnd fulltrúa Saigon-stjórnarinnar og þjóðfrelsisshreyfingarinnar, Viet Cong. Halda skal kosningar í landinu og kveðið er á um óbyggjandi sjálfsákvörðunarrétt íbúa S-Vietnams. 1160 manna gæzlulíði og eftirlitsnefnd fjögurra ríkja skal fylgjast með framkvæmd vopnahlés og ákvæða samkomulagsins. Loks skal halda alþjóðlega ráðstefnu um Indó-Kína eftir mánuð eða þar um bil.

◆ Ekki er minnt á vopnahlé í Laos og Kambodíu, en kveðið svo á, að þaðan skuli flytja burt erlendar hersveitir og þar skuli ekki hafðar herstöðvar, er ógni S-Vietnam. Á blaðamannafundi, sem dr. Henry Kissinger hélt síðdegis í dag í Washington, þar sem hann skýrði nánar ákvæði samkomulagsins, kvaðst hann vongóður um að samningar tækjust fljótlega um vopnahlé í Laos og Kambodíu.

Sýnilegt þykir, að Nguyen Van Thieu, forseti S-Vietnams, hafi látið af andstöðu sinni í því atriði, er hvað mest hefur staðið í vegi friðarsamninga, en það var krafa um, að N-Vietnam kallaði burt frá S-Vietnam herlið sitt, sem talið er nema a.m.k. 140.000 manns. N-Vietnamar hafa aldrei viljað viðurkenna, að þeir hefðu nokkurt herlið í S-Vietnam og hafa þar af leiðandi ekki fallið á nein ákvæði um að kalla slíkt herlið heim. Le Duc Tho, aðal-samningamaður N-Vietnama í París sagði á fundi með fréttamönnum þar í dag, að í vopnahléssamkomulaginu fælust engin leynileg atriði um brottflutning liðs N-Vietnams. Hann sagði, að þeir Kissinger hefðu rétt um þetta atriði á leynilegum fundum í mörg ár og hann hefði jafnan vísað á bug þeim staðhæfingum, að n-vietnamskt herlið væri í S-Vietnam — „vegna þess, að stjórnmálalega og löglega hafa staðhæfingar þar um verið marklausr“, eins og hann komst

að orði. Hann bætti því við, að Bandaríkjamenn hefðu nú fallið frá þessum staðhæfingum og væri ekki orð í samkomulaginu að finna um „svokallað n-vietnamskt herlið“.

„Við eigum ekki óleyst nein atriði,“ sagði Tho, „frá öllu hef-

ur verið gengið nema því að ákveða hvar halda skuli alþjóðlega ráðstefnu um Indó-Kína.“ Einn af fulltrúum N-Vietnama í París sagði hins vegar, er hann kom af fundi franska utanríkisráðherrans, Maurice Schumanns, Framhald á bls. 20.

Morgunblaðið í dag ...

er 32 síður.

Efni þess er að miklum hluta um hamfarimar í Eyjum og afleiðingar þeirra.
Fréttir 1, 2, 5, 13, 20, 32
Minnisblað Vestmannaeyinga 2
Myndasíða frá Vestmannaeyjum 3
Spurt og svarað —

Skattgreiðendur spyrja 4
Vertíðarhorfur í Eyjum 10—11
Húsnæðismálin vandamál, en hægara með atvinnu 11
Orvænting í Þorlákshöfn 12
Í Hafnarbúðum, aðsherjarskrifstofu Vestmannaeyinga í Rvík 14
Undirbúa móttöku á loðnu í Eyjum 15
Landhelgisráðgjafi í Þorlákshöfn 16
Elín Pálmadóttir skrifar frá Vestmannaeyjum 17
Íþróttaréttir 30—31

Unnið að björgun á húsmunum fólks. Björgunarmenn í eldhúsi húss, sem komið er í hættu.

Vélgæzlumenn:

Verkfallinu aflýst Málið verður lagt í gerðardóm

VERKFAILLI vélgæzlumanna í frystihúsum í Reykjavík, Kópavogi og á Seltjarnarnesi var aflýst í gærkvöldi, er báðir aðilar féllust á þá tillögu sáttasemjans, Loga Einarssonar, að ágreinigur þeirra yrði lagður í kjaraðóm. Vélgæzlumenn höfðu í gær lýst því yfir að vegna „verkfallsbrots“ myndu þeir hætta viðhaldskeyrslu frá og með kl. 11 í dag, en sem kunnugt er höfðu þeir áður boðað slíkt frá og með 1. febrúar. Félagsmálaráðherra, Hannibal Valdimarsson, sagði í viðtali við Mbl um miðnættið í nótt, þegar ljóst var, að verkfallinu yrði aflýst: „Þetta er mjög gott. Þeim er meiri sæmd í að gera það sjálf-“

ir, en að neyða til valdbeitingar.“

Sem kunnugt er boðuðu vélgæzlumennirnir til verkfalls, sem hófst á miðnætti 11. janúar sl. og það með, að hefðu samningar ekki náðst fyrir 1. febrúar n.k. myndi einnig hefjast verkfall við viðhaldskeyrslu.

Í gær sendu vélgæzlumenn Vinnuveitendasambandi Íslands svo bréf, þar sem þeir tilkymtu, að vegna verkfallsbrots frystihúsa væri grundvöllurinn fallinn undan því að viðhaldskeyrslu yrði haldið áfram og myndi því koma til verkfalls á henni 24 klst. eftir móttöku bréfsins, sem var móttakið kl. 15:55 í gærmorgun. Vinnuveitendur töldu fráleitt, að verkfallsbrot hefði verið að ræða, þar sem það hefði verið eigið frystihússins Sjófangs, dr. Jakob Sigurðsson, sem setti vélar þar í gang.

Sáttafundur hófst svo kl. 14 í gær og stóð hann til kvöldmatar. Sáttasemjari lagði þá fram þá tillögu, að málnu yrði vísað til gerðardóms og skyldu aðilar hafa sagt hug sinn um það kl. 10 í gærkvöldi.

Mbl. hafði tal af Hannibal Valdimarssyni, félagsmálaráðherra, meðan beðið var svaranna og sagði hann þá: „Eg tel nú engan tíma vera til verkfalla. Sá vandl, sem nú steðjar að, gefur elkkert svigrúm til lausna.“

Aðgerðir verða að koma um leið og þing kemur saman.“ (Alþingi kemur saman til fyrsta fundar eftir jólaeyfi kl. 14 í dag).

Vinnuveitendur svöruðu tillögu sáttasemjara jákvætt og vélgæzlumenn svo líka á síðari tímanum í tölf í gærkvöldi.

Aðalir urðu ásáttir um að Hæstiréttur skipaði gerðardóminn.

Sólningin setti allt í gang

SÓLNING af flugvélaeldkið fannst á flugbraut á Keflavíkurflugvelli í gærmorgun. Þrjár flugvélar voru þá fyrir skömmu farnar; þota Flugfélags Íslands til Glasgow, þota Loftleiða til Luxemborg og þota frá vamarliðinu. Þar sem elki tókst að greina ná kvæmlega af hvaða flugvél sólningin væri, var flugmónumum öllum tilkynnt um fundinn og síðan gerðar nauðsynlegar varðörráðstafanir, á þeim flugvöllum, þar sem þær áttu að lenda.

Í ljós kom, að sólningin var af Loftleiðaþotunni, sem lenti í Luxemborg heilu og höldnu án þess að dekkið sprungi.

Hochtief og Véltekni fá 180,7 millj. kr.

— Unnu Straumsvíkurmálið fyrir héraðsdómi

Í GÆR gekk í Bæjarþingi Reykjavíkur dómur í máli því sem Vestur-Þýzka verktafyrirtækið Hochtief og Véltekni h.f. höfðuð gegn vita- og hafnarmálastjóra og fleirum út af framkvæmdum við höfnina í Straumsvík. Gekk dómurinn í þá átt að hið opinbera skal greiða verktafyrirtækjunum kr. 149.455.000 auk vaxta.

Það var Stefán Már Stefánsson borgardómari sem kvað upp dóminn en auk hans áttu setti í honum verkfræðingarnir Ragnar Ingimarsson og Gunnar Sigurðsson.

Í dómorsöð segir svo: „Stefnu, vita- og hafnarmálastjóri, samgönguáðherra og fjármálaráðherra skulu fyrir hönd ríkissjóðs greiða stefnendun Hochtief Ag. og Véltekni h.f.“

krónur 149.455.000,00 með 7 prósent ársvöxtum frá 8. júlí 1971 til greiðsludags. Framangreind fjárhæð á að breytast í samræmi við þær breytingar, sem verða kunnar á gengi íslenzkrar krónu gagnvart vestur-Þýzku markri á tímabilinu 8. júlí 1971 til greiðsludags.

Framangreinda fjárhæð ber að

Alþingi aftur

ALÞINGI kemur saman til fundar á morgun að loknu jólaeyfiþingmanna. Fundurinn hefst kl. 14. Engin mál eru á dagskrá, en ákveðin er rannsókn kjörbréfs.

greiða innan 15 daga frá lögbertingu dóms þess að telja, að viðlagðri aðfór að lögum.

Málskostnaður falli niður.“

Mál þetta fluttu þeir hæstaréttarlögmennirnir Sigurgeir Sigurjónsson fyrir verktafyrirtækin og Hjörtur Torfason fyrir stefnu.

Ákvörðun dómsins um að „framangreind fjárhæð á að breytast í samræmi við þær breytingar sem verða kunnar á gengi krónunnar gagnvart vestur-Þýzku markri“ — hefur það í för með sér vegna gengisbreytinga sem orðið hafa að 149,5 milljónir verða um 180,7 milljónir króna.

Í júlíbyrjun kostuðu 100 vestur-Þýzku mörk 2.521,50 krónur, en sama markriupphæð kostar í dag 3049,80 krónur.

Sat heima meðan hans var leitað í höfninni

LÖGBEGLAN í Reykjavík og froskaður leituð í Reykjavíkurböfn í gær að manni, sem talið var að fallið hefði í höfnina. Þrátt fyrir ítarlega leit fannst maðurinn ekki í sjónum, sem reyndur var engin von um, því maðurinn sat allan tímann heima hjá sér í beztu yfirleiti.

Mál þetta kom upp, þegar skip lét úr höfn. Leystu skipverjar sjálfir landfestar, en verkamenn við höfnina komust á þá skoðun, að ákveðinn maður hefði það gert. Töldu

sumir sig ákveðið hafa séð manninn við afgreiðslu skipsins og þegar þeir gátu hvergi komið auga á hann eftir á, tilkynntu þeir lögreglu um hvarf hans. Lögreglan brá við hart; varð sér úti um bát og kvaddi til froskamann.

Síðar kom í ljós, að þessi maður átti ekki að vinna við afgreiðslu skipsins og sat hann því heima og varð á vonum hessa, þegar lögreglan kom til að tilkynna það, að hann fundist ekki í höfninni, þrátt fyrir nákvæma leit!

MINNISBLAÐ VESTMANNAEYINGA

MORGUNBLADIÐ aflaði í gær upplýsinga um þá þjónustu, sem Vestmannaeyingar þurfa einna helst að leita, á meðan á dvoli þeirra standur á höfuðborgarsvæðinu. Verða þessar upplýsingar birtar í blaðinu daglega, á meðan ástaða bykir til. — Þar sem í dag er fyrsti birtingardagur þessa minnisblaðs, kunnar einhverjar upplýsingar að hafa fallið niður, en ef svo er, eru viðkomandi aðilar beðin að hafa samband við ritstjórn Mbl. í dag, helst ekki síðer en kl. 17, og verður þá leitað við að bæta þeim upplýsingum við.

Almenn upplýsingaþjónusta: Bæjarstjórn Vestmannaeyja hefur í samráði við Rauða krossinn opnað skrifstofu í Hafnarbúðum, símar 11380, 11994 og 12089.

Ferðir til Vestmannaeyja: Skrifstofan í Hafnarbúðum sér um skipulegar ferðir til Eyja fyrir fólk, sem nauðsyn-

lega þarf að bjarga eignum sínum eða sækja nauðurfirir, og veitir skrifstofan fararleyfi í þessar ferðir.

Póstur: Afgreiðsla á pósti til Vestmannaeyinga er í kjallara Pósthússins, gengið inn frá Austurstræti. Afgreiðslan er opin kl. 09—18, s. 26000, og eru þar afgreiddar allar póstsendingar til Vestmannaeyinga. Ráðstafanir verða einnig gerðar til að bæra út pósti til þeirra, sem gefa upp ákveðið heimilisfang á höfuðborgarsvæðinu eða annars staðar.

Skattframtöl: Ríkisskattstjóri hefur auglýst, að framtalfræstur Vestmannaeyinga hefur verið framlengdur til og með 28. febrúar nk.

Læknisþjónusta: Tveimur læknum frá Vestmannaeyjum hefur verið útveguð aðstaða í Domus Medica við Egilsstötu og munu þeir hafa viðtalstíma fyrst um sinn frá kl. 09 til 15. Ráðgert var, að sími yrði

tengdur þangað strax í morgun, fimmtudag, en í gærkvöldi var ekki vitað hvert númerið yrði.

Tannlækningar: Heilsuverndarstöð Reykjavíkur við Barónsstíg hefur boðið tannlækni frá Vestmannaeyjum aðstöðu í húsnæði sínu og verður börnum frá Vestmannaeyjum, sem eru með tannpinu, veitt þjónusta þar. Flutningur bíla frá Vestmannaeyjum: Skrifstofan í Hafnarbúðum veitir allar upplýsingar.

Barna- og gagnfræðaskólanemundur: Auglýsing frá menntamálaráðuneytinu um skráningu þeirra er á bls. 29 í Mbl. í dag. Þar segir, að á morgun, föstudag, elgi viðkomandi nemundur að láta skrá sig á fræðsluskrifstofunum í viðkomandi undæmum á tímnum kl. 13—18. Skrifstofurnar eru á þessum stöðum:

1. Reykjavík og Tjarnargötu

12. sími 21430. Í Kópavogi á Digranesvegi 10. sími 41863. Í Hafnarfirði á Strandgötu 8—10, sími 53444, nema eftir kl. 17 sími 53250.

Almannavarnir: Upplýsinga sími er 26120.

Sjúkrasamlag Vestmannaeyja: Skrifstofa sjúkrasamlagingsins og almannatrygginga-útibúsins í Vestmannaeyjum verður opnuð í Hafnarbúðum á morgun, föstudag, og útborgun bóta hefst á mánudag. Útibú Útvegsbankans í Vestmannaeyjum: Afgreiðsla þess er í Útvegsbankanum við Lækjartorg og er hún opin kl. 09:30—15:30, s. 17060.

Sparisjóður Vestmannaeyja: Afgreiðsla hans verður opnuð í húsnæði Seðlabankans við Hafnarstræti kl. 13 í dag og verður opið í dag til kl. 15:30.

Húsnæðisaðstoð: Skrifstofan í Hafnarbúðum veitir aðstoð við húsnæðisöflun. Sjómenn: Útvegsbændafélag Vestmannaeyja hefur opnað skrifstofu í húsnæði Landsambands ísl. útvegsmanna í Hafnarhvöli, sími 16650.

Íðnaðarmenn: Landssamband íðnaðarmanna veitir á

skrifstofunni í Íðnaðarbankahúsinu, Lækjargötu 12, kl. 09—17, símar 12380, 15095 og 15383.

Verkaðfolk: Á skrifstofu Alþjónusambands Íslands, Lauga vegi 18, er veitt þjónusta öllum félagsmönnum verkalyðsfélaganna í Vestmannaeyjum, sem aðild eiga að A.S.Í., kl. 09—17, sími 19348.

Fjárstyrkir: Skrifstofan í Hafnarbúðum mun reyna að veita úrlausn í þeim efnum. Dvalarstaðir Vestmannaeyinga: Skrifstofan í Hafnarbúðum veitir þær upplýsingar.

Húsdýr Vestmannaeyinga: Upplýsingaþjónusta Sambands íslenzkra dýraverndunarfélaga er í síma 42580.

Týndir munir: Skrifstofan í Hafnarbúðum geymir þá muni, sem talið er að Vestmannaeyingar hafi týnt.

Upplýsingasími lögreglunnar Reykjavík er 11110. Fatnaður: Adventistar úthluta fatnaði til þeirra Vestmannaeyinga, sem elki gátu tekið fót með sér, og fer úthlutunin fram í Ingólfsstræti 19, í Kjallara Adventikirkjunar, eftir hádegi í dag.

HAMFARIRNAR Í VESTMANNAEYJUM

Áfram skriður hraunjaðarinn í Vestmannaeyjum og í gærkvöldi voru fjögur hús brunin. Á þessari mynd séum við eitt brenna, en á bak við spúr gosstöðin eldi og eimyrkju. (Ljós. Kr. Ben.)

Yfirlitsmynd yfir gosstöðvarnar. Á myndinni sjást hús brenna, askan þyrlast í loft upp, gufustrókar stíga til himins og glóandi hraunið skvettist upp úr gígnum.

Ríkisstjórnin:

Vill að sjómenn hætti verkfalli

FÉLAGSMÁLARÁÐHERRA Hannibal Valdimarsson, gekk í fyrrakvöld á fund Jóns Sigurðssonar, form. Sjómannasambands Íslands, og færði honum óskir ríkisstjórnarinnar um, að undir menn á togaraflotanum hyrfu frá verkfalli sínu. Sat ráðherrann í gær svo fund með samninganefnd sjómannanna og útskýrði fyrir þeim óskir ríkisstjórnarinnar í þessu máli.

Mbl. hafði í gærkvöldi samband við Jón Sigurðsson og kvæðst hann búast við því, að sjómennirnir vildu frekari viðræður við atvinnurekendur áður en ákvörðun yrði tekin um svar við óskum ríkisstjórnarinnar. „Ég tel eðlilegt að viðræðum verði haldið áfram,“ sagði Jón og benti á, að verkfall togarasjómannanna væri ekki farið að hafa nein áhrif ennþá.

Hænuungarnir sluppu

Kiðafelli, 22. janúar. ÞAD sem af er þessu ári hafa verð þér hlýndi flesta daga og

Skipað í nefndina

RÍKISSTJÓRNIN hefur nú skipað í þá 5 manna nefnd, sem á að rannsaka hverjar afleiðingar náttúruhamfarirnar í Vestmannaeyjum geta haft fyrir efnahagslega afkomu þjóðarbúsins og hver úrræði eru helzt fyrir hendi til að draga úr þeim afleiðingum.

Í nefndinni sitja: Tómas Arnason, hrl., formaður, Halldór S. Magnússon, viðskiptafræðingur, Guðmundur Hjartarson, framkvæmdastjóri, Guðlaugur Gíslason, alþingismaður, Magnús E. Guðjónsson, framkvæmdastjóri. — Lagt var fyrir nefndina að hafa í störfum sínum samráð við bæjarstjórn Vestmannaeyja.

eins og venjan er í sunnanátt hafa oft verið hér verstu veður, stórrigningar og rok og heldur hrakviðrasamt á fénaði, sem þó er að mestu við hús á þessum tíma og þó að þórrinn sé nú byrj áður hefur ekki orðið breyting á. Síðastliðinn laugardag var hald á hið árlega þorablót sem kvenfélagið stendur fyrir. Þar var samankomið bændafólk úr sveitum ásamt vinum og velunnurum og komust færri að en völdu. Gleðskapur var mikill og fór allt vel fram að vanda.

Í dag er hér ofsarok og hafa bílstjórar átt í erfiðleikum með bíla sína hér í nágrenninu. Volksvagn úr Borgarfirði sem var á ferðinni með hænuunga fékk steinhullung í rúðuna sem mölbrotnaði og skarst bílstjórnin og farþegi, sem með honum var, illa í andliti en komust við illan leik að Hjarðarnesi, en þangað kom svo sjúkrahúsið að sækja þá. Hænuungunum var svo bjargað af bónda úr nágrenninu. — Hjalti.

Unnið að björgun húsmuna í Vestmannaeyjum

Gosið um alla Evrópu

ERLENDUM fréttariturum, sem hingað leita vegna gossins í Heimaey, fjölgaði vel í gær. Kvik myndagerðin Vísjá sændi litfilmum af gosinu til BBC strax á þriðjudagsmorgun og var hún sýnd samdægurs. Vakti hún sýnd áthygli, að hún var sett í Eurovision-kerfið og var því sýnd um alla Evrópu strax á þriðjudagskvöld.

570 þús. kr. fyrir Hafstein

SKRIFSTOFA Mbl. tók í gær við 84.500 krónum í söfnunina til styrktar Hafsteini Jósefssyni og hefur skrifstofan þá tekið við samtals 571.950 krónum í þá söfnun.

Í gær gaf starfsfólk Iðnaðarbankans 21.800 krónum og nemendafélag Verzlunarskóla Íslands gaf 57.200 krónum.

Flugmaðurinn sem fórst

BANDARÍSKI flugmaðurinn, sem fórst með flugvél sinni á miðnótt, hét John E. Cronin og var major að tign. Hann var frá West-Roxbury í Massachusetts og hafði dvalið hér á landi í hálf þriðja ár. Hann léstur eftir sig konu og tvö börn.

STÓRHÁTÍÐ frá kl. 9 – 1 í Veitingahúsinu Lækjarteig 2

Ungfrú Reykjavík verður kosin og krýnd á stórhátíð að Lækjarteig 2 í kvöld.

Jörundur kynnir með glensi og gamni.

BRIMKLÓ

KJARNAR

QPUS

FEGRDARSAMKEPPNI ÍSLANDS.

HAMFARIRNAR Í VESTMANNAEYJUM

hafnaraðstaðan skemmist ekki, rafmagn verði í Eyjum og vatn. Þá ætti að vera umt að yfirbyggja þær loðnubrær, sem opnar eru. En á þessari stundu eru svo mörg vafatríði í myndinni, að í raun getur enginn gert sér grein fyrir því, hvernig allt þetta endar.

Björn Guðmundsson, formaður útvegshandafélagsins í Vestmannaeyjum stóð í ströngu ásamt öðrum útvegsmönnum frá Eyjum í gær. Þeir höfðu fengið aðstöðu hjá LÍÚ til þess að reyna að leysa vandamálið sín, sem að margra áliti eru vafalaust svo gífurleg að einhverjir hefðu kiknað í hnáðunum og gefið allt upp á bátinn. En sá er ekki síður Vestmannaeyinga og hefur aldrei verið. Björn sagði:

— Við héldum fund í morgun hér og urðum á eitt sáttir — en á fundinum voru allflest ír útgerðarmenn frá Eyjum, sem staddir eru hér í höfuðborginni, — að jafnvel þótt gosið hætti núna, þá yrði ekki um neina fiskvinnslu í Vestmannaeyjum að ræða, a. m. k. næsta mánuð. Fiskvinnsla úthelmir það mikinn starfskraft og þvítik ringulreið er á orðin, að útlökad er að gera sér nokkrar vonir um

Björn Guðmundsson.

það. Til þess svo að umt sé að tryggja útgerð þeirra rúmlega 70 báta, sem gerðir hafa verið út frá Eyjum, verður fyrst og fremst að hugsa um það að bjarga til lands veiðarfærum þeirra, en verðmæti þeirra í Eyjum skipta hundruð milljónum króna. Bátarnir verða að fara og sækja veiðarfærin, sem eru í geymslum þar eystra og á afgreiðslum skipafélaga og enn fremur voru umt við til að Hofsjökull

geti tekið eitthvað af veiðarfærum, aðallega netum.

Það er ekki hægt að fá ný veiðarfæri handa þessum flota, vegna þess að afgreiðslu frestur frá Japan er það langur, venjulega um eitt ár og þau Evrópulönd, sem við áður keyptum veiðarfæri af eru að mestu hætt að nýta þessi net, svo að við eigum engra kosta vól. Þá blasir og það vandamál við okkur, hvaða hafnir geti tekið við aflmagninu frá bátunum okkar. Ljóst er að engin höfn ein er þess megnug. Þá þarf einnig að útvega aðstöðu til þess að geyma veiðarfæri Eyjabóta og til hvaða aðila á að afsetja fiskinn. Þessi mál verðum við að reyna að leysa í sameiningu og við þá aðila sem hugsanlega geta hjálpað okkur, eigum við enn eftir að tala við. Við ætlum að leita til skreiðarframeiðenda, frystihúsamanna og saltfiskframeiðenda — og eins og sést eru vandamálín hvarvetna.

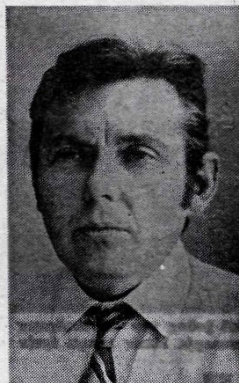
Jú, við kusum í morgun nefnd til þess að skipuleggja það starf, að umt sé að gera út Eyjabóta nú á vertíð. Í þessari nefnd eru auk mín: Ingólfur Arnarson, Lárus Arssæsson, Þorsteinn Sigurðsson, Guðlaugur Stefánsson og

Ingólfur Matthíasson. Hlutverk okkar er að gera tilraun til að tryggja það að útgerð Eyjabótans geti hafizt sem fyrst. Erfiðleikarnir eru gífurlegir, en við treystum á hjálplýsi manna, — við vitum að allir skilja aðstöðu okkar og að því leyti erum við ekki svartsýnir. Okkur hefur gengið erfiðlega að manna báta okkar — og við óttumst að ýmsir þeir, sem ætlað hafa að koma til vinnu hjá okkur hætti nú við. Við treystum því að fólk, sem þegar er ráðið, verði áfram hjá okkur og ef einhverjir skyldu lesa þetta, sem enn eru ekki komnir í skipróum og hafa hug á því, þá bið ég þá að gefa sig fram við okkur.

Í kvöld sendum við menn austur í Eyjar til þess að opna netaverkstæði og munu svo bátarnir fara og sækja veiðarfærin. Með bátunum fer mannskapur, sem á að geta aðstoðað, m.a. hlóstjórar. Aðalatriðið er að koma útgerðinni sem fyrst af stað, sagði Björn Guðmundsson.

Í gærkvöldi klukkan 21 var svo haldinn annar fundur með útgerðarmönnum úr Eyjum og þar gaf nefndin, sem kosin var í gærmorgun, skýrslu

um hvað henni hefði orðið ágengt yfir daginn. Eitt er víst að samhugur ríkir mikið um landið til aðstoðar útgerð í Vestmannaeyjum og margir hringdu til Landsambands íslenskra útvegsmanna í gær til þess að bjóða aðstöðu og hjálp útgerðinni í Vestmannaeyjum, sem í raun er ekki að eins mikilvæg Eyjum og þeim, sem þar hafa búið, heldur landsmönnum öllum og þjóðarþúinu. — mf.

Már Elisson.

HÚSNÆÐISMÁLIN ÖRÐUGT VANDAMÁL - en hægara með atvinnu

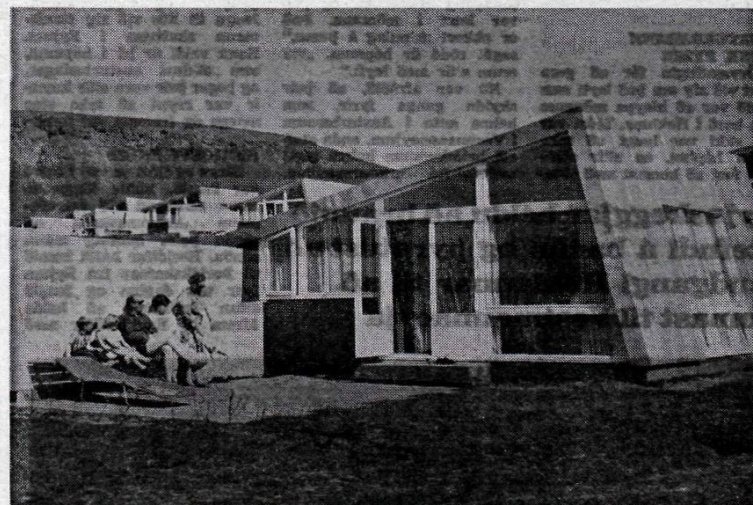
MARGVÍSLEGAR aðgerðir eru þegar í fullum gangi eða í undirbúningi á vegum margra aðila til aðstoðar Vestmannaeyingum. Þá verður miðstjórn Alþýðusambands Íslands kölluð saman mjög fljótlega til viðræðna við formenn verkalyðsfélaganna í Eyjum um lausa aðsteðjandi vandamála. Það eru einkum húsnæðis- og atvinnumál, sem þarf að leysa og virðist þó, sem húsnæðismálin verði þar örðugri viðureignar.

ÖLFUSBORGIR LÉÐAR

— Miðstjórn ASI verður kölluð saman mjög fljótleiga, sagði Ólafur Hannibalsson hjá Alþýðusambandi Íslands í gær. — Ákveðið hefur verið að ljá verkalyðsfélagunum í Vestmannaeyjum Ölfusborgir og nefnd frá þessum félagunum mun yfirfara umskönnunar og veita þeim nauðstöðustu húsnæði, að minnsta kosti til bráðabirgða.

Þá höfum við mikinn hug á í samráði við bejarstjórn Vestmannaeyja og aðra opinbera aðila að skipuleggja atvinnumál fólks frá Eyjum, útvega því atvinnu o.s.frv.

Umskönnir fólks um að fá inni í Ölfusborgum hafa steymt inn stanzlaust og verða þeir miklu færr en sótt hafa um, sem umt verður að veita úrlausn þar. Með hámarksnýtingu væri umt að koma þarna fyrir 280 manns, en þá með því móti að koma fyrir 7 manns í hverri íbúð. Við vonum, að fólk geti tekið að flýttast inn

Ölfusborgir að sumarlagi

í Ölfusborgir nú fyrir næstu heit.

Eldunaraðstaða er í hverju húsi í Ölfusborgum. Þar er verzlunarhúsnæði og við mun um gera ráðstafarnir til þess að það verði opnað. Það, sem aðalskorturinn er á þar, er þvottaaðstaða, því að þarna er ekki gert ráð fyrir, að fólk sé lengur en til viku dvalar í einu í sumarleyfum. En þetta vandamál má líka leysa með göðum vilja.

Stefnt er að því að ná fundi með stjórn Alþýðusambandsins og formönnum allra verkalyðsfélaganna í Eyjum og verða þar sérstaklega tekið til meðferðar þessi tvö framangreindu mál, það er húsnæðis- og atvinnumál.

VARANLEGRA HÚSNÆÐI

— Rauði krossinn einbeittir sér nú að því að útvega því fólki varanlegra húsnæði, sem komið var fyrir til einnar nætur í gær, sagði Eggert Ásgeirsson, framkvæmdastjóri Rauða krossins. — Jafnframt er umið að því að leysa ýmsar aðkallandi þarfir fólks.

Í samvinnu við skrifstofu Vestmannaeyjakaupstaðar í Hafnarbúðum er verið að koma á fót upplýsinga- og miðlunarmiðstöð. IBM er að gera fyrir okkur ásamt fleiri skýrsluvélfyrirtækjum spjaldskrá um fólk frá Eyjum og dvalarstaði þess og erum við að vona, að hún verði tilbúin á morgun, fimmtudag. Hagstofan er enn fremur

að gera sína eigin spjaldskrá um dvalarstaði Vestmannaeyinga, sem á að vera til frambúðar og geta veitt ýmsar upplýsingar. Það er mjög mikilvægt, að fólk frá Vestmannaeyjum komi upplýsingum á framfæri í Hafnarbúðum, bæði ef það er ekki komið á skrá og eins ef það skiptir um dvalarstað.

Rauði krossinn tekur á móti fjárfremðögum til fólks frá Vestmannaeyjum, enda þótt þein söfnun sé ekki í gangi, með því að við vitum ekki, hver þörfin kann að verða í því efni. Hafa viðbrögð fólks og fyrirtækja vegna þeirra atburða, sem gerzt hafa í Vestmannaeyjum verði afskaplega góð, þannig að vona má, að umt

verði að leysa farsellega mörg þau vandamál, sem eiga eftir að koma upp.

NÆG ATVINNA FYRIR HÖNAÐARMENN

— Sennilega verða litil vandkvæði á að útvega iðnaðarmönnum úr Vestmannaeyjum vinnu, sagði Ottó Scopka hjá Landsambandi iðnaðarmanna í gær. — Til okkar hafa leitað fjölmörg iðnfyrirtæki og iðnmeistarar, sem óska eftir að fá menn til starfa. Ætlað er, að í Eyjum hafi verið búsettir um 300 iðnaðarmenn, þar af um 250 manns í byggingaríðnaði og járnsmíði. Líklega verður ekki erft að sjá þess um 250 manns fyrir vinnu, en það kann að verða örðugra varðandi aðra.

Hingað hringdi t. d. eitt fyrirtæki og bað um alla þá bifvélavirkja, sem kostur væri á frá Eyjum. Ennfremur hafa fyrirtæki utan af landi hringt og boðið fram aðstöðu fyrir menn, sem vilja fara þangað til vinnu. Þessi aðstaða er ekki hvað sízt fólgin í húsnæði.

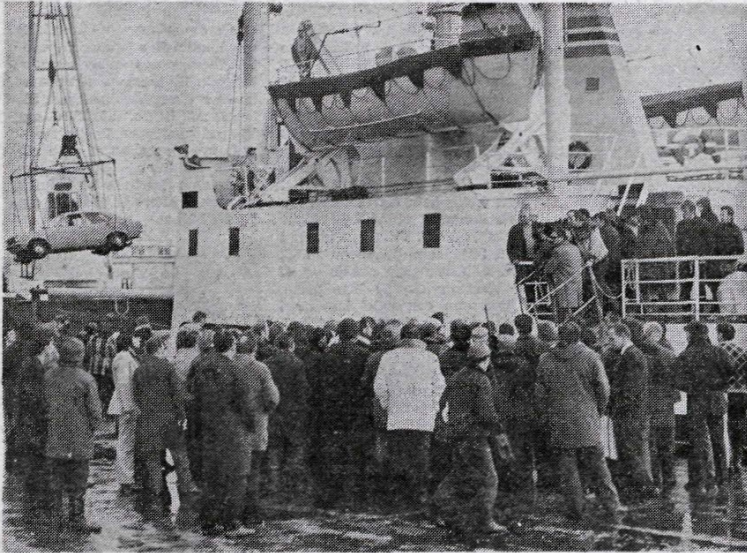
Annars hafa allir iðnaðarmenn í Vestmannaeyjum verið beðnir að hafa samband við skrifstofu Landsambands iðnaðarmanna í Iðnaðarbanka húsinu í Reykjavík og láta skrásetja sig þar og mun Landsambandið greiða götu þeirra, eftir því sem fíng eru á. Hefur fólk frá Eyjum helzt spurzt fyrir um vinnu en lítið um húsnæði. Erum við þegar búin að fá 20–30 fyrirsparnir um atvinnu en margar fleiri atvinnutíðar.

Við munum reyna að útvega þessu fólki atvinnu í samráði við Meistaraband byggingarmanna og Meistarafélag járníðnaðarmanna, en skrifstofur þessara félaga hafa þegar fengið mörg atvinnutíðar.

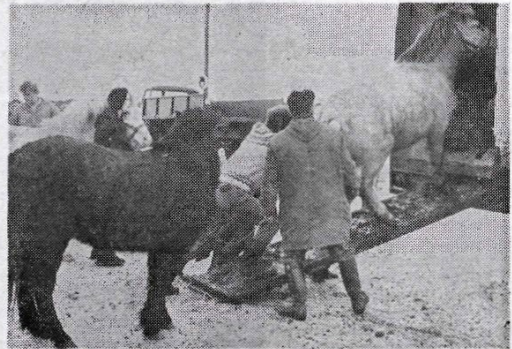
STYRKUR VEGNA NATTÖRUHAMFARA

Tryggingufélagið Aþyrgð h.f., sem er umbótsfélag Framh. á bls. 23

HAMFARIRNAR Í VESTMANNAEYJUM

Mikil þróng var við landgang Heklu, og þar voru þeir sem heima eiga í austurhluta Vestmannaeyja látin ganga fyrir um skiprúm til Eyja. (Ljós. Sv. Þorm.)

Fimm hross voru með skipinu og voru þau flutt til Selfoss.

Þessir tveir piltar voru báðir með heimfararleyfi, en þar sem þeir voru ekki búsettir í austurbænum, var ekkert útlit fyrir að þeir kæmst með Heklunni.

ÖRVÆNTING í Þorlákshöfn

ÞAÐ ríkti nánast örvænting á hafnarbakkanum í Þorlákshöfn, þar sem Heklan lá við festar. Fréttir frá Eyjum hermu að hraun rynni nú að vestanverðu og nálgast iskýggilega Kirkjubæjarkúsin. Á hafnarbakkanum stóðu tugir manna frá Vestmannaeyjum, sem vissu ekki þá, að ástandið var ekki eins alvarlegt og fyrstu fréttir hermu. Þetta voru fjölskylduféðir og þeir hugsuðu um það eitt að komast til Eyja, vitja íbúða sinna og bjarga rúmfötum, fatnaði og kannski að koma innanstokksmunum í öruggara skjól. Þeir höfðu ásamt fjölskyldum sínum þurft að yfirgefa heimkynni sín í skyndi og höfðu ekki annað en fötin sem þeir stóðu í.

OF MÖRG HEIMFARARLEYFI

Heklan kom til Þorlákshafnar frá Eyjum skömmu eftir hádegi í gær og hafði innanborðs fáein hross og talsverðan fjölda bíla. Langferðabíreiðar komu frá Reykjavík með hóp Vestmannaeyinga í því skyni að sækja þessa bíla. Flestir bíl eigendurnir voru hins vegar um borð í Heklunni, höfðu komið með henni frá Eyjum. Þeir sem í rútunum voru, ætluðu flestir að reyna að komast með skipinu til Eyja til að sækja bíla sína, fatnað og vitja eigna sinna þar. Flestir höfðu fengið heimfararleyfi frá almannavarnaráð í Reykjavík, en þetta var miklu stærri hópur en auk þess voru gefin heimfararleyfi í lögreglustöðinni í Þorlákshöfn. Hins vegar gat Heklan ekki tekið allan þennan hóp. Í henni var rúm fyrir kannski 50 til 60 manns, en hátt á annað hundrað manns voru komin með heimfararleyfi, sem ýmist voru gefin

út í Reykjavík eða Þorlákshöfn.

AUSTURBÆRINN GEKK FYRIR

Örvæntingin fór að gera vart við sig um það leyti sem farið var að hleypa mönnum um borð í Hekluna. Ljóst var að ekki var hægt að taka allan hópinn, en allir söttu það fast að komast með skip-

inu. Fjölmenni myndaðist við landgang Heklunnar og það var kurr í mönnum. Það er ekkert skipulag á þessu, sagði rödd úr hópnum, „við erum allir með leyfi.“

Nú var afráðið, að þeir skyldu ganga fyrir, sem heima ættu í Austurbænum í Vestmannaeyjum, enda stafaði heimkynnum þeirra mest hætta frá hraunrennslinu.

Eyjaskeggjar héldu að hraunið stefndi á bæinn og þyrptust að landgangi Heklunnar til að komast til Vestmannaeyja

Halldór Svavarsson nýkominn með bíl sinn frá Eyjum og svart öskulagið er enn á bílnum.

Lögregluvörður var við landganginn, og löggæzlumenn fengu til liðs við sig starfsmann skattsins í Eyjum. Hann valdi úr þá í hópnum, sem töldust austurbæingar, og þegar þeir voru allir komnir var reynt að taka eins marga og framast var unnt.

HERJÓLFI SNÚÐ

Strax og ljóst var að í óefni var komið, höfðu löggæzlumenn samband við forráðamenn Almannaeyja og sögðu þeim hvernig málin stæðu. Herjólfur hafði komið til Þorlákshafnar frá Eyjum fyrr um daginn og fengið síðan fyrirmæli að halda áfram til Reykjavíkur með

ýmsan varning úr Eyjum. Hon um var snúið við, þegar hann var kominn á Selvogsgrunn, og hafði skipstjórninn þá fengið fyrirmæli um að fara aftur til Þorlákshafnar, taka þar fólk og fara með það til Vestmannaeyja. Hins vegar reyndist erfið að koma þessum skilaboðum til allra Eyjanna, sem í Þorlákshöfn voru, og voru margir þeirra orðnir mjög örvæntingarfyllir, enda hermu þá fréttir að hraunstraumurinn væri kominn að Kirkjubæjarkúsunum.

Flestir hugðust bíða eftir Árvakri, sem von var á til Þorlákshafnar einhvern tímann, en enginn vissi nákvæmlega um hvenær það yrði eða jafnvel hvort hann kæmi, því að þau svör höfðu borizt simpleiðs að jafnvel gæti svo farið að stefnu skipsins yrði breytt. En við verðum aðeins að vona, að allir hafi fengið fréttirnar um komu Herjólfis að lokum.

BÍLARNIR FAKTIR VIKRI

Eins og fyrr segir kom Heklan til Þorlákshafnar skömmu eftir hádegi, og var þá þegar hafizt handa um uppskiptun. Fyrst komu fimm hross, sem þegar voru teynd að vörufutningabíreið, sem flytja átti þá til Selfoss. Þar ætluðu göðir menn að skjóta yfir þau skjólshúsi og fóðra.

Nokkrir tugir bíla komu einnig með skipinu — á dekki og í lest. Á hverjum bíl var þykkt lag af vikri, og var ekki laust við að Þorlákshafnarbúum þætti mikið til um þá sjón. „Eg hef aldrei séð neitt þessu líkt,“ sagði ein heimakvænna um leið og hún brá sér út til að ná í handfylli af vikri til að eiga til minningar um hamfarirnar í Eyjum, þessum nágrannastað Þorlákshafnarbúa, sem þeir Framh. bls. 21

Í N- og S-Vietnam fagna ráðamenn sigri

— en fólkið tekur fréttinni með varúð

Saigon, Hanoi, 24. jan.
AP—NTB.

★ Viðbrögð íbúa Saigonborgar við fréttinni um að samkomulag hefði náðst um vopnahlé í Vietnam voru ekki sérlega hávær og verða kannski bezt sögð, segir í frétt AP þaðan, með ummælum töfrlegs öku-manns, er sagði: „Ég þið með að fagna þar til friður hefur í reynd komið á.“

★ Smám saman létu þó borgar-búar hrifast af voninni um að senn yrði endi bundinn á áratuga ófrið í landinu og kona ein, sem sagði, að einn sonur sinn hefði fallið í strjöldinni og annar misst fótinn, lét svo um mælt „Friður er allt, sem viet-namska þjóðin vill.“

★ Stemmingin í Hanoi var heldur ekki mikið örvúsið en venjulega, að því er NTB hefur eftir sænska sendiherranum þar, Jean Christophe Öberg, en leiðtogar beggja þjóðanna hafa lýst samkomulagið sigur fyrir sig, báðir halda því fram, að gengið hafi verið að kröfum þeirra, forsætisráðherra N-Viet-nams sagði að þetta væri mikill sigurdagur — en Thieu, forseti S-Vietnams, sagði í ræðu sinni í gærkvöldi, að þó gengið hefði verið að kröfum hans og sigur ummizt í hinni hernáðarlegu baráttu við kommúnista, væri það þó aðeins fyrsta skrefið í átt til friðar, næsta skrefið væri að veita kommúnistum viðnám á stjórnmálavæðinu.

Í dag setti stjórnin í Saigon

útgöngubann frá 11 að kvöldi til 6 að morgni til þess er hún sagði, að koma í veg fyrir róstur og ólgu, þegar vopnahléð gengur í gildi. Þung viðurlög liggja við brotum á útgöngubanninu og verða foreldrar látnir seta ábyrgð fyrir börn sín, ef þau brjóta bannið.

Hvarvetna annars staðar í heiminum hefur vopnahléssam-komulaginu verið fagnað og þjóð arleiðtogar látið sér um munn fara margvísleg vísðómssorð þar um.

Páll páfi VI kvaðst taka þátt í hamingju heimsins og minnti á, að nú væri hjálpar þörf í Viet-nam. Sovétnem sögðu m.a., að vopnahléssamkomulagið væri mikill sigur fyrir vietnómsku þjóðina og jafnframt sigur fyrir hinar sósíalísku bræðra-þjóðir Vietnams, sem hefðu teitt þeim allan stuðning í baráttunni gegn Bandaríkjamönnum.

Sænski utanríkisráðherrann, Wickmann, sagði, að áframhaldandi stuðningur Bandaríkja-manna við S-Vietnam og tónninn í ræðu Thieus í nótt, böðuðu ekki gott um framvindu mál-anna í framtíðinni. Hann sagði í sjónvarpsviðtal, að aðstoð, sem Svíar mundu veita Vietnam, myndi fyrst og fremst beinast að N-Vietnam og þeim svæðum, sem Þjóðfrelshreyfingin hefði á sínu valdi. Kvað hann aug-þljóst, að framundan væri hörð pólitísk barátta í Vietnam og yrði hún senn lega háð með hern

aðarlegum aðferðum, jafnt sem stjórnmálalegum.

Japanskur fréttamaður hefur eftir kínverskum embættismönnum um að þeir hafi jafnframt því að fagna samkomulaginu, spáð ákafrí stjórnmálaþráttu í S-Vietnam milli Thieus, forseta og Þjóðfrelshreyfingarinnar og sömuleiðis hafi þeir talið, að á-tökin í Kambódíu mundu halda áfram.

Af hálfu stjórnar Bretlands, Frakklands, V-Þýskalands og fleiri ríkja hefur samkomulaginu verið fagnað og Adam Malik, utanríkisráðherra Indónesíu sagði, að enginn hefði tapað í stríðinu í Vietnam, dagurinn í dag væri hamingjudagur fyrir alla.

Forsætisráðherra Danmerkur kvað sér léttu mjög við að heyrna um samkomulagið, og vonaði, að það leiddi til réttláts og varanlegs friðar. Hann boðaði um-fangsmikla aðstoð við Indó-Kína. Og í Osló sagði Lars Korvald: „Enn hefur reynslan sýnt, að deilur er einungis hægt að leysa við samningaborðið.“

Í Bandaríkjunum kvaðst Ge-orge McGovern ekki skilja hvers vegna ekki var hægt að semja fyrir — og eiginkona eins af bandarísku stríðsöngunum sagði: „Nú get ég eftur þingjað að hlakka til að lifa áfram.“

En samtímis því, sem þessar fregnir bárust víðsvegar að úr heiminum, hermu fréttir frá Vietnam að þar væri barizt enn og af engu minni þunga en áður. Bandarískir flugvélar héldu áfram loftárásum á flutningaleiðir í N-Vietnam og sókn kommún-ista í S-Vietnam fór harðandi. Alirri aðilar reyna að efla að-stöðu sína áður en vopnahlé gengur í gildi.

Le Duc Tho, aðalsamningamaður stjórnar N-Vietnams og Henry Kissinger, samningamaður og ráðgjafi Nixons Bandaríkjaforseta takast hér í hendur að loknum síðasta fundi þeirra, þar sem þeir luku gerð samkomulags um vopnahlé í Vietnam.

Washington-viðræðurnar hafnar:

Útför Johnsons raskar dagskrá

Washington, 24. jan.

Frá fréttaritara Morgun-bláðsins, Geir Haarde.

Í DAG hófust hér í Washington viðræður utanríkisráðherra, Einar Ágússissonar, við bandaríska ráðameun um varnarsamninginn og herstöðina í Keflavík. Ásamt utanríkisráðherra taka þátt í viðræðum af Íslands hálfu Har-aldur Kröyer, sendiherra í Wash-ington, Hans G. Andersen sendi-herra, Páll Ásgeir Tryggvason, deildarstjóri og Hörður Helga-son, sendiráðsritari.

Í morgun ræddi íslenska sendi-nefndin m. a. við William Rog-ers, utanríkisráðherra Bandaríkj-anna, og þáði síðan hádegisverö-arboð hans. Einnig var í dag rætt við Stoessel, aðstoðarutan-riksráðherra, sem fer með mál-efni Evrópu, Springsteen, aðstoð-armann hans, Armstrong, aðstoð-arráðgjafar og aðrir háttsetta embættismenn. Þátt í fundinum tóku einnig

hernáðarsérfræðingar og embett-ismenn varnarmálaráðuneytis-ins.

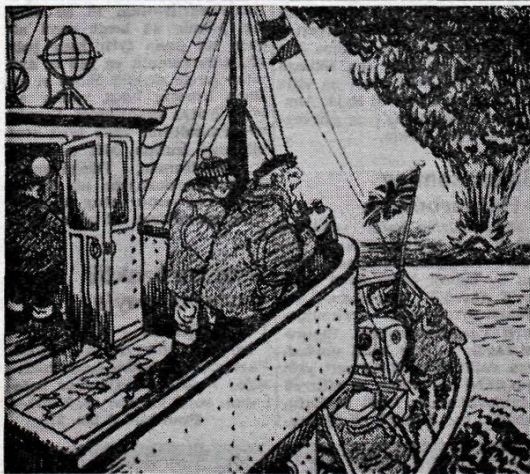
Dagskrá viðræðanna rakaðist nokkuð vegna fráfalls fyrrum Bandaríkjaforseta, Lyndon B. Johnsons, og verða engir fundir á morgun, fimmtudag, sem lýst-ur hefur verið almennur sorgar dagur í Bandaríkjunum.

Á föstudag er gert ráð fyrir að utanríkisráðherra ræði m.a. við Elliot Richardson, hinn nýja varnarmálaráðherra Bandarík-anna og Moorer, forseta herráðs-ins.

Bandarískir embættismenn vilja fátt um þessar viðræður segja, enda beinist athygli allra í Washington að Vietnam-friðar-samningunum og útför Johnsons. Charles Bray, talsmaður ut-anríkisráðuneytisins hér í Wash-ington, sagði í dag á blaða-mannafundi, að utanríkisráð-herra Íslands væri hér í boði Rogers í endurgjaldsskýni fyrir heimsókn Rogers til Íslands í maí sl. Sagði talsmaðurinn, að viðræður ráðherranna væru, eðli málsins samkvæmt, könnunarvið-ræður og fyrsti liður í þeirri at-hugun, sem íslenska ríkisstjórn-in gerði nú á stöðu Íslands í varn-arkerfi Vesturlanda. Spurningum blaðamanns Morgunblaðsins um það, hvort nokkur breyting hefði orðið á afstöðu Bandaríkstjórn-ar til herstöðvarinnar í Kefla-vík, svaraði talsmaðurinn, að ráðameun Atlantshafsbandalags-ins hefðu oft, bæði í einkasam-tölum og opinberlega, lýst yfir þeirri skoðun sinni, að stöðin væri afar mikilvæg og væri engu að bæta við þær yfirlyfingar. Aðrar spurningar á blaðamanna-fundi talsmannsins fjölluðu nær eingöngu um Vietnam og var ekki meira um heimsókn utan-riksráðherra fjallað.

Blaðamaður Morgunblaðsins náði tali af utanríkisráðherra, þegar fundinum var lokið. Kvað hann viðræðurnar hafa gengið eins og áætlað var og mundi ríkisstjórninni gefin skýrsla, þegar þeim væri lokið. Ekkiert víði ráðherrann láta uppi um efni viðræðanna en sagði þó aðspurður, að ekkert nýtt hefði komið fram.

Á morgun verður Einar Ágústs-son, ásamt Harald Kröyer og Herði Helgasyni við minningar-athöfn í Washington um John-son, fyrrum forseta en útför hans fer fram í Texas á morgun.

„Ja hver fj... þetta er nú bara síðasta plat Íslendinga í þorskastríðinu...“ Þannig segir í skoptekningu eftir teikna-rann Pedro sem birtist í blaðinu Verdens Gang í Osló í gær.

Aðstoð heitið frá Danmörku Gifurlegur áhugi á gosinu

Kaupmannahöfn, miðvikudag. VÍST má telja að Vestmannaey-ingar sem missa heimili og eigur fái aðstoð frá Danmörku.

Íb Stetter, þingmaður og full-trúi í Norðurlandaráði, beiðni áskorun um þetta til K. B. And-ersens utanríkisráðherra fyrir hönd Norðurlandaráðs, en Stett-er telur að ekki aðeins Danir heldur Norðurlandaráði í samein-ingu eigi að koma Íslendingum til hjálpar.

K. B. Andersen svaraði með því að senda Ólafi Jóhannessyni forsætisráðherra símskeyti þar sem hann lætur í ljós samúð Dana með Vestmannaeyingum.

„Ef Danir geta orðið að liði til þess að léttja byrði íslensku þjóð-arinnar er stjórnin fús að ræða það,“ sagði utanríkisráðherra. Athurðirinnir á Ísland; er aðal-umræðuefni manna á meðal og aðalefni dönsku blaðanna í dag annan daginn í röð ásamt vænt-anlegum friði í Vietnam. Áhugi fólks vax stöðugt og Íslendingar búsettir í Danmörku hafa verið fengnir til að segja í útvarpi, sjónvarpi og blöðum frá þróun-inni, þar á meðal Matthias Jó-hannessen ritstjóri og Sigurður Bjarnason sendiherra.

— Fréttaritari.

Viðbrögð sænskra fjölmiðla

við eldgosinu á Heimaey:

HEIMAEY SEKKUR?

Frá Hrafn Gunnlaugssyni. Stokkhólm, 24. jan.

ÓHETT er að fullryða, að á síðari árum hafi engin frétt frá Íslandi vakið jafn gífur-lega athygli í Svíþjóð og eld-gosið á Heimaey. Frá því eld-snemna á þriðjudagsmorgun-inn var frásögnin af náttúru-hamförunum við Ísland aðal-frétt sænska útvarpsins og lesin á undan öðrum stórfrétt-um s.s. eins og væntanlegum vopnahléssamningum í Viet-nam. Í fyrstu voru fréttir mjög óljósar og skutu öllum Íslendingum hér skelk í bringu, því að á tíma var full-yrkja, að Heimaey væri að sökkva í sæ eða sokkin.

Fréttir urðu nokkuð ljósar, er leið á daginn og létu öllum nokkuð, þar skýrt var frá því, að enginn hafi farizt í eldgos-inu. Kvöldblöðin slógu síðan

fréttinni upp í flennifyrirsögn um. Aftonbladet undir fyrir-sögninni 5000 manneskjur flýja frá Íslandi vegna eld-goss. Expressen skýrði frá gosinu á forsiðu, en vísaði til greinar og mynda inn í blað-inu. Frásagnir blaðanna voru mjög hástemmdar og krydd-aðar sterkum lýsingarorðum.

Kvöldblöðin reyna að draga ályktanir af því, hverjar af-leiðingar gosið gæti haft. Expressen sagði: „Það er löngu vitað, að eldgos geta haldið áfram að slíta upp hraunkviku og logandi kletta vikum saman. Ef þetta gerist í Helgafellsgosinu, eru engar tíkur á því, að búsetu verði haldið áfram í Vestmannaeyj um; eyjan verði óbyggileg um alla framtíð.“

Aftonbladet tekur í sama Franh. á bls. 20

HAMFARIRNAR Í VESTMANNAEYJUM

„Við gerum okkur öll vonir um að komast heim áður en langt um líður“

Vestmannaeyingar setja upp bráðabirgðaskrifstofur fyrir stofnanir sínar í Reykjavík — Bankar, skólar, sjúkrasamlag og bæjarskrifstofur

GIFTUSAMLEGA tókst um flutning Vestmannaeyinga til meginlandsins, en nú eru þjóðfélagsvandamál þessa fólks fyrst að knýja verulega á dyr. Það segir sig sjálf að mikið kerfi þarf til að reka 5500 manna bæjarfélag og allar þær þjónustustofnanir, sem slíkur rekstur byggist á. Þegar fólkið var flutt í burtu, hætti bæjarfélag Vestmannaeyja að starfa sem slíkt. Nú er hér í Reykjavík að þróast lítil vísir að bráðabirgðakerfi fyrir Vestmannaeyinga, sem enginn veit hvað kemur til með að starfa lengi, þó að allir voni auðvitað að það verði sem styzt.

Höfuðstöðvar þessa bæjarkerfis verða til húsa í Hafnarbúðum, sem Reykjavíkurborg hefur látið Vestmannaeyjabæ í té undir starfsemi sína. Þar hefur þegar verið opnaður vísir að bæjarskrifstofum og á föstudag tekur þar til starfa útibú frá sjúkrasamlagi og tryggingaumbóði Vestmannaeyja og verður það mannað sama starfsfólki og í Vestmannaeyjum. Í gær og fyrradag hefur verið unnið að því að flytja nauðsynleg skjöl frá Vestmannaeyjum til Reykjavíkur til að þessi starfsemi geti komizt í gang.

Bæjarskrifstofur í Hafnarbúðum

Bláamaður Mbl. hittir Gísla Þorsteinsson bæjarritara Vest-

Gísl Þorsteinsson bæjarritari t. h. hafði í mörg horn að lita.

manneyja úti í Hafnarbúðum í gær og ræddi stuttlega við hann, en Gísl var mjög önnur kafinn eins og gefur að skilja, en mikill fjöldi Eyjamanna var á staðnum til að leita upplýsinga og ýmiss konar fyrirgreiðslu. Gísl sagði okkur að ætlunin væri að flytja eins mikinn hluta bæjarskrifstofanna til Reykjavíkur og unnt væri. „Í dag erum við rétt að komast í gang. Við reynum að veita fólki allar almennar upplýsingar um hvar aðrir Eyjamenn búa. Þá reynum við að hafa sem gæggstar upplýsingar um ástandið heima hverju sinni. Við gefum einnig út leyfi fyrir þá sem þurfa að komast heim til að bjarga verðmætum. Það er mjög erfitt mál, því að skiljanlega vilja allir komast heim, en það er ekki hægt að

Vestmannaeyingar í Hafnarbúðum.

leyfa öllum að fara í einu. Þá erum við einnig að setja hér upp atvinnumiðlun og húsnæðismiðlun. Það hefur nú ekki verið mikið um að Reykvikingar hafi boðið fram húsnæði til leigu, en það mál á nú kannski eftir að lagast, er við erum betur komnir í gang.

Nú það stendur til að Seðlabankinn leyfi okkur að opna einn reikning eða tvo í einhverjum bankanum, þar sem við getum fengið fé og er ætlunin að láta fólki, sem þarf á að halda, fá einhverja fjárupphæð til ráðstöfunar. Við kunnum satt að

Síminn hringdi í sífelli í Hafnarbúðum.

sa'num til að hægt verði að setja upp matstofu. Einnig er í bigerð að nýta gistihvergin sem slíkt. — Hvernig finnst þér liggja á fólki nu, sem leitar til ykkar? — Það er ekki gott að átta sig almennilega á því, en útvarpsfréttirnar hafa sett mikinn ótta að fólkinu og allir eru eðlilega úggandi um sínar eigur og vilja reyna að ná í þær til Eyja. Annars eru menn rólegir og yfirvegaðir og biða átekta.

Sjúkrasamlag í Hafnarbúðum

Morgunblaðið hafði samband við Sigurð Ingimundarson forstjóra Tryggingastofnunar ríkisins og spurði hann hvað hefði verið ákveðið í sambandi við sjúkrasamlag og tryggingakerfi Vestmannaeyinga. Sigurður sagði: — Það hafði upphaflega verið ákveðið að sett yrði upp útibú hjá okkur, en eftir að Reykjavíkurborg lagði til Hafnarbúðir, var ákveðið að Sjúkra-

samlag Vestmannaeyja og Tryggingaumboð Vestmannaeyja, sem hefur með mál Tryggingastofnunarinnar að gera í umboði bæjarstjórans, opnuðu skrifstofu í Hafnarbúðum. Sú skrifstofa verður opnuð á föstudag, en bótagreiðslur almennt hefjast á mánuðag. Það verður starfslið sjúkrasamlagsins í Vestmannaeyjum, sem munnar skrifstofu þessa. — Hvað með skjöl og skýrslur?

— Við höfðum samband við þá áður en þeir komu til lands og þeir komu með það allra nauðsynlegasta með sér, en eru nú að senda menn til Eyja til að sækja meira, þannig að skrifstofan verður hreinlega flutt í Hafnarbúðir.

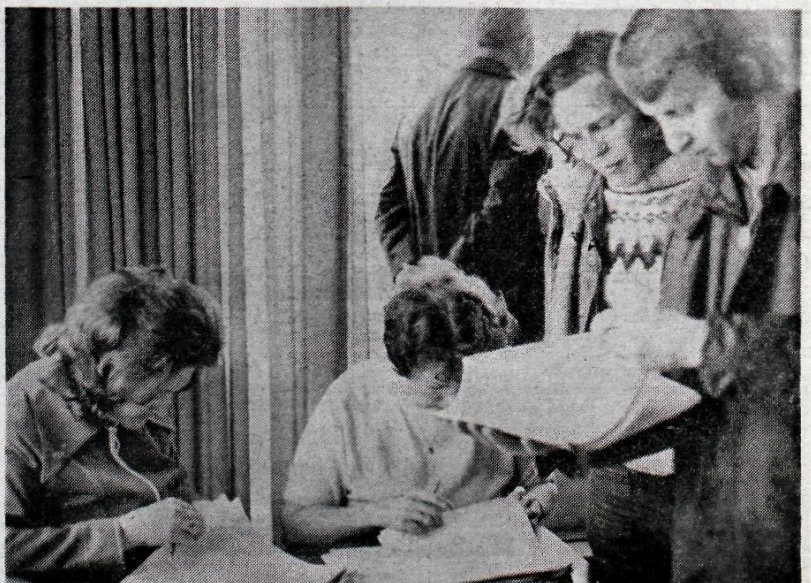
Skólamálið

Skólamálið Vestmannaeyinga eru annar stór þáttur þjóðfélagsmála, sem krefst mikilla aðgerða. Birgir Thorlacius, ráðuneytisstjóri í menntamálaráðuneytinu sagði í viðtali við Mbl. að unnið væri af fullum krafti í samráði við skólástjóra skólanna í Vestmannaeyjum og fræðslustjóra í Reykjavík og annars staðar á Suðurlandi að lausn þessa máls. Stöðugir fundir væru með þessum aðilum og reynt að gera sér grein fyrir öllum hugsanlegum lausnum. Á föstudag hafa nemendur, sem munu vera um 1200 verð börn, um að mæta hjá viðkomandi fræðsluskrifstofum til að skrá sig, þannig að hægt verði að gera sér grein fyrir hvar þeir séu niðurkomnir, en það er auðvitað fyrsta skrefið. Síðan er að finna hvernig hægt verður að leysa þeirra kennslumál, þannig að nemendurnir verði fyrir sem minnstri trúflun. Mál nemenda í Iðnskólanum, Vélaskólanum, Stýrimannaskólanum og öðrum sérskólum verður síðan reynt að leysa sérstaklega að sögn Birgis.

Gagnfræðaskóli Vestmannaeyja í Reykjavík

Þá náði Mbl. tali af Eyjólfí Pá'ssyni skólástjóra Gagnfræðaskóla Vestmannaeyja. Þar hafa í vetur verið við nám milli 260—

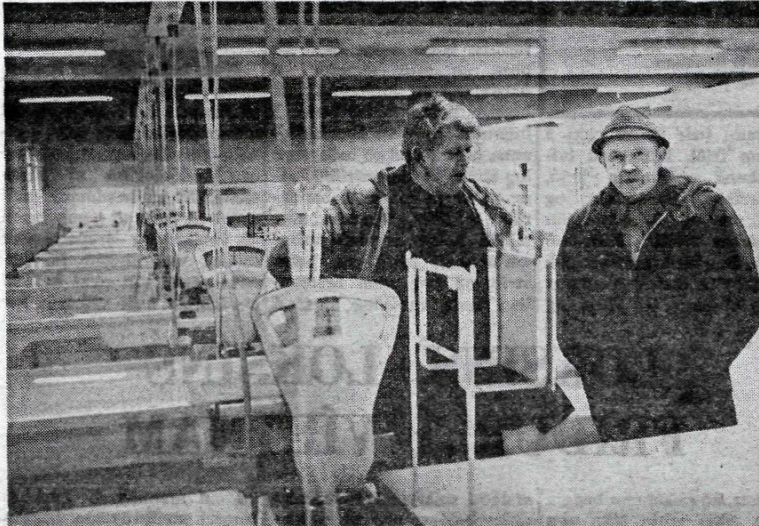
Framhald á bls. 21.

Skráningar og nafnalistar í athugun.

HAMFARIRNAR Í VESTMANNAEYJUM

Undirbúa móttöku á loðnu

Úr einu af frystihúsum í Eyjum. Það er ný uppgert og til mikillar fyrirmyndar í öllum búnaði — aðeins fólkíð vantar.

Sighvatur Bjarnason, framkvæmdastjóri.

Vestmannaeyjum í gær. Frá Árna Johnsen, blaðamanni Morgunbl. TALSVERT var um að vera í bæjarlífinu í Eyjum í dag. Björgunarmenn unnu að björgun verðmæta. Sjómenn komu veifarferum um borð í báta sína og hópur manna safnaði saman sauðfé eyjaskeggja og hestum. Við fórum víða um bæinn í dag og fylgdu með máli. Við byrjuðum ferð okkar í Ísfélagi Vestmannaeyja, sem er eitt af fimm stærstu frystihúsum landsins, en þau eru öll í Vestmannaeyjum. Ísfélagið hefur nýlega lokið við endurbætur á þökkumarsal sínum, þar sem vinnuástaða er fyrir 60 konur. Engin var þó vinnandi í því frystihúsi frekar en öðrum í Eyjum og verður það ástand líklega fyrst um sinn. Heldur var þó hjartari tóninn í mönnum, því að eldgosíð fór þværandi og margir voru vongóðir. Inní í Friðarhöfn voru sjómenn að koma loðnunótum, netum og öðrum veifarferum um borð í báta sína. Væð tókum tali einn skipstjórnann, Svein Hjörleifsson á Kristbjörgu, þótti honum ástandið slæmt, en eldki kvað hann ástæðu til annars en að nota vinnutækni eins vel og unnt væri til þess að allt kæmist betur í gang sem fyrst, þegar úr gosinu drægi.

Skammt frá höfninni voru allmargir hestar komnir saman í einni rétt, verða þeir fluttir með skipum til Þorlákshafnar, þar sem ýmsir hestamenn og hestafélög munu taka þá í fóstur fyrst um sinn. Þá stóð til að smala saman sauðfénu og flytja það einnig til

lands, en von er á gripaflutningavél til þeirra hluta frá Cargolux. Auk fjölmargra vísindamanna, sem hér eru, kom hingað í dag almannavarnarráð og gerðu þessir aðilar ýmsar samþykktir. Einnig var mættur á þeim fundi Ingólfur Jónsson l. þingmaður Summiendinga. Lögreglumenn hafa fylgt vel með öllum málum hér og hafa þeir skipu lagt flutning bíla til Reykjavíkur auk margra annarra starfa. Við hittum að máli Guðlaug Gíslason, alþingismann í dag og röðbuðum stuttlega við hann um ástandið.

„Það, sem skeði fyrst eftir gosíð,“ sagði Guðlaugur, „og varð þess valdandi að flestir Eyjaskeggjar komust til lands á stuttum tíma var, að ákveðið var hér í Eyjum að fólk skyldi halda til hafnar í dag. Bataflotinn var allur í höfn og einnig nokkrir aðkomubátar. Brugðu skipstjórnarmenn og sjómenn mjög fljótt og drengilega við og einnig skipt

Svipast um í Eyjum í gær

Sigurður Þórarinnsson og fleiri skoða mælingakort af höfninni í Eyjum.

ir það miklu máli, að almenn ingur sýndi fullkomna ró og stillingu. Eg var á loftskýtastöðinni mest alla nóttina og reyndum við meðal annarra þar að koma eins góðu skipulagi á þessi mál og unnt var. Allar móttökur á meginlandinu voru mjög góðar og sama er að segja um skipulagningu almannavarna og annarra aðila í Reykjavík.

„Hvað um útgerðina?“

„Bæjarstjórn Vestmannaeyja hefur í samþykktum sínum talið, að útgerðarmenn verði sjálfir að meta það, hvornig þeir komist beztt út úr þessum málum að sinni. Útilokað er á þessu stigi málsins að gera sér grein fyrir horfum í þessu ástandi. Maður verður að vona að tjón verði ekki meira en orðið er og takast megi að bjarga þeim verðmætum, sem e.t.v. þarf að flytja frá hættusvæðum.

Sigurður Þórarinnsson jarðfræðingur hefur sagt það á

Guðlaugur Gíslason, alþingismaður.

fundum með bæjarstjórn Vestmannaeyja, að hann teldi ekki mikla hættu á, að gosíð ykist úr þessu, og er því útlit fyrir að það muni valda eins litlu tjóni og hægt er að búast við. Bruninn á nokkrum húsanna sem standa næst gosstöðvunum sýnir þó, að fleiri hús þar í kring eru í alvarlegri hættu.“

Við ræddum einnig við Sighvatur Bjarnason forstjóra Vinnslustöðvarinnar h/f og Guðmund Karlsson forstjóra Fiskidýjunnar h/f. Báðum þar saman um, að skynsamlegast væri að biða átektu um sinn og sjá hver framvindan yrði, en þá fyrst væri hægt að gera skipulegar ráðstafanir til þess að mannlíf og atvinnulíf í Eyjum kæmist í eðlilegt horf.

Á nokkrum stöðum hittum við sjómenn uppi í bæ, þar sem þeir voru að koma loðnunótum á bíla sína, en eins og fyrr greinir í þessari kláusu láta sjómenn engan bílbug á sér finna við að gera skipin sín klár. Af þeim 240 Vestmannaeyngum, sem komu með Helku í kvöld munu fæstir ætla aftur, því þeir vilja leggja hönd á plóginn við að koma bæjarlífinu aftur í gang á sem eðlilegastan hátt. Þá eru starfsmenn Fiskimjólverksmiðjunnar h/f væntanlegir heim aftur til þess að undirbúa loðnumóttöku. Það er óvíst hve lengi slík deyfð verður yfir Vestmannaeyjum sem verð hefur síðustu dag, en rætt er um það, hvornig best sé að standa að málum fyrir framtíðina.

A. J.

HAMFARIRNAR Í VESTMANNAEYJUM

Bjarni í Garðshorni var að sópa stéttina

Vestmannaeyjum í gærkvöldi. Eftir Elinu Pálma-dóttur, blaðamann.

Nú finnur maður vel, hve maður er lítills megnugur, og það þýðir lítið að mótmæla. Lítið þýddi nú að ganga um í kröfugöngum með mótmæla spjöld. Þetta sagði Guðjón Pétursson, ungur maður, sem var að bera út úr húsinu eigin sínar stóðegls í gær, en í næsta nágrenni við hann stóðu 2 hús í logum, Mið-Hlað og Kirkjuból og Kirkjubær, þar sem hann var uppallinn, var þegar brunninn. Og þarna í kring hafði fjölskylda hans komið sér fyrir, byggt hús og setzt að. Systkini hans bjuggu þarna í kring og amma hans átti hús og hús föður hans, Kirkjubær, var fyrsta húsið, sem braun. Sjá í ur var hann að bera út úr nýlegu 160 ferm. húsi sínu.

Nú var öll þessi byggð böð uð rauðum bjarna frá eldgosinu, sem var óhugnanlega nærri og sletti rauðum skellum frá sér. En þær höfðu svo kveikt í þessum þremur fyrirnefndu húsdm eftir að þau voru orðin glóandi heit af eldinum. Og hávaðinn frá eldsambrotunum var óhugnanlegur, svo við urðum að hækka róminn, þarna sem við stóðum undir húsveggnum, Guðjón með útvarpstækki undir annarri hendinni og plötuspilara undir hinni. Hann var nýbyrjaður að flytja út úr sínu eigin húsi, annars hafði hann síðan gosið byrjað verið að flytja út úr öðrum húsum og bjargað skepnunum. Hann sendi fjölskyldu sína í burtu, þegar gosið hófst og tók að hjálpa til. Síðan gosið byrjaði hafa þeir karlmenn, sem eru á staðnum, reynt eftir mátti að losa úr húsum eftir því sem eldurinn færir nær þeim og þau verða í meiri hættu. Þetta er gert undir stjórn lögreglu og stjórn hjálparsvæitar skáta. Húsgögnin eru flutt í Barnaskólann. En á staðnum er ekki nema 50—100 manns í allt og því lítið líf.

Í flugvélinni hingað til Eyja hafði ég hitt frændur Guðjóns trésmiðna Guðlaug Guðjónsson og Árna Guðjónsson. Guðlaugur sagði að móðir sin, tengdasonur og bræður ættu þarna hús í hættu og hús hans sjálfs væri það líka. Nú kvæðst hann vera að gera úrslitartilraun til að bjarga einhverju af fatnaði. Hann hugsaði bara um að koma konu og börnum í burtu þarna um nóttina og hafði ekki einu sinni tekið með sér náttföt.

„Hann er góður þjónn en slæmur húsbóndi, hitim,“ sagði Guðjón, þegar hann kvæddi mig. Sigurbjörg Ingimundardóttir var líka á leið til að bjarga skjólum sínum og fatnaði. Hún hafði keypt Hótel Berg fyrir 5 árum og rekið það og náði ekki einu sinni í pappírana sína, þegar hún fór með báti gosnóttina, því að einhver annar var farinn með lykklana að íbúðinni, um borð. Hún fór af sömu ástæðu illa kledd. Þannig er um flesta Vestmannaeyinga. Frá eldstöðvunum gekk ég

Úr brunarústum í Eyjum.

niður í bæinn og það marraði í óskunni undir skóólunum. Annars er óskufall ekki mikið. Á einum stað var maður að sópa stéttarnar hjá sér, það var Bjarni bóndi í Garðshorni. Hann sagðist hafa sent fjölskyldu sína á brott, en fannst óþarfi að fara meðan gosið væri ekki nær honum. Hann ætlaði að bíða og sjá og á meðan sópaði hann óskuna af stéttunum. Ástæðulaust annað, sagði hann. Hraunið lokar ekki leiðinni í burt, á einum degi, sagði hann rólega, og þó að höfnin lokist, þá hefur fyrr verið farið í skip hér af eldinu.

Ljós í bankanum vakti athygli mína. Þar inni fann ég tvo menn frá Sedlabankanum, einn frá Útvegsbankanum, sem höfðu komið til að ganga frá einhverju. Þar voru voldugir peningaskápar en galtómur. Bankastjórnin hafði farið í land daginn áður með alla sjóði. Það yrði mikill fyrrihófn og litill afrakstur af því að brjótast hér inn, sögðu bankamennirnir.

Póstur og Sími var lokaður, en þar í bakherbergi sátu þó 3 menn. „Við erum símastúlkur, þótt við séum ekki í sloppum,“ sögðu þeir, „slopparnir reyndust of litlir á okkur“. Þessir menn eru Jón Óskarsson, Jón Stefánsson og Hjálmar Guðjónsson, sem hafa stað í við Eyjaradió og veitt þjóðustu dag og nótt frá því gosið byrjaði. Þeir hafa verið þarna í 3 sólarhringa og mikið að gera við að afgreiða skipin og bátana.

Það eru eldki lengur fólksflutningar á bátunum, en þeir

hafa verið að koma aftur og sækja básið, draga netin sín og sækja veiðarfærin, sögðu þeir. Hofsjökull er nú að lesta 200 tonn af fiski og Hekla tók 70 bíla í dag og er að koma aftur. Það er nóg að gera, svo afgreiðum við síma í neyðartilvikum og við erum við radiólið allan sólarhringinn.“

Tveir ungir menn Ólafur Guðmundsson og Þórarinn Sigurðsson höfðu komið um morguninn með Heklu til að reyna að hjálpa til, þeir höfðu verið að bera út úr húsum allan daginn, en þeir sögðu að mannskap vantaði og stundum eigendur húsanna, sem þeir sögðu að fengu ekki

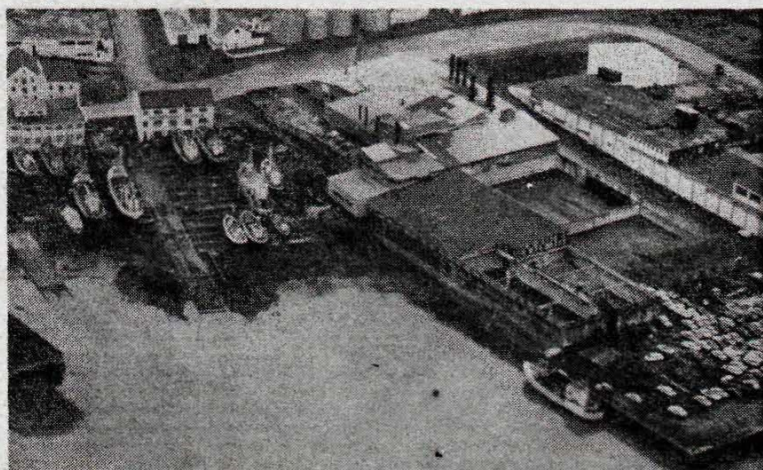
leyfi til að koma til Eyja. En þeir sögðu, að samt væri borið út úr húsum þeirra og flutt í Barnaskólann ef ástæða þætti til. Þeir töldu að miklum verðmætum mætti bjarga, ef hraustir menn fengu leyfi til að koma til Eyja og bera út úr húsum.

Kl. 6.30 kom Hekla í höfnina. Með henni voru 200 Vestmannaeyingar. Fólkið streymdi í land með tómar tóskur og poka. „Við ætlum að sækja eitthvað af barnafötum, eitthvað til að fara í, sængurfatnað,“ sögðu menn. Sumir voru að koma fyrir aðra og áttu erindi að reka víða um bæinn, en þeir áttu að vera komnir um borð aft-

ur eftir 4 tíma, svo að ekki var tími til að standa og masa. Gömul hjón komu þarna með hundinn sinn, þau höfðu ekki farið nóttina góðu. Þetta voru Þórunn Ólsen og Martein Ólsen með litlu „Dúllu“, sem ekkert hafði orðið hrædd sögðu þau, þau ekki heldur. En nú var þeim nóg boðið, hávaðinn af gosinu var orðinn svo mikill og óskuregnið á húsinu nóttina áður. Þau ætluðu nú burt með Heklu.

Bílar bíðu á bryggjunni. Hekla átti að taka 70—80 bíla og þar voru hestamenn, sem höfðu komið til Eyja fyrir förgöngu Dýraverndunarsambands Íslands. Þar þeysti blaðamaðurinn Jón Ólafsson úr Fálki og aðrir voru úr hestamannafélagum í nágrenni Reykjavíkur. Þeir höfðu smalað saman hrossum inni í Dal og voru tilbúnir með 38 hesta til að flytja burt með Heklu. Einnig á þriðja hundrad fjár. Þá væru á brott allar skepnur úr eyni.

Sighvatur Bjarnason, forstjóri Vinnslustöðvarinnar var hinn hressasti, er við hittum hann á götu. „Ég farinn,“ sagði hann, „nei, ég var nefnilega svo lengi skipstjóri góða mín og lærði að maður á að yfirgefa skipið síðastur; því fór ég bara með fjölskylduna niður á bryggju og kysst konuna.“ Þætti hann við. Nú er verið að skipa fiskinum frá Sighvati um borð í Hofsjökul. Hann kvæðst mundu losna þar við allan fiskinn, sem til er í frystihúsinu hans. Einar Kvaran framkvæmdastjóri Sölumistöðvarinnar, sagði okkur að ef vel gengi og ekki vantaði mannskap, þá myndi skipið geta tekið fiskinn, sem til er í öllum frystihúsum í Eyjum. Þar eru 2200—2300 tonn og 130—140 milljón kr. verðmæt. Með skipinu komu um 50 manns úr Reykjavík, sem hafði unnið að því að skipa fiskinum um borð og dreifðist sá mannskapur bæði á bryggjuna og í frystihús. Og hann heldur áfram því starfi á morgun. En þarna er auðvitað takmarkaður mannskapur. Lögreglan sagði okkur, að ennþá hefðu engir þjónaðir eða gripdeildir orðið. Lögreglustyrkur hafði komið strax úr Reykjavík og hafði verið skipt og sent óþreytt líð í morgun. Nú bjóst lögreglan við að meira yrði að gera í nótt, m.a. vegna vinnuflokkanna sem höfðu komið til uppskipunar og eins voru nú a.m.k. fram eftir kvöldi þessir 200 farþegar með Heklu auk annarra. Það er því mannfleira á staðnum í kvöld en í gær.

Bílar Vestmannaeyinga bíða á bryggjunni og 12 bátar eru í slípp.

— Viðbrögð

Framh. af bls. 13
streng og segir, að allt bendi til þess, að eldgos.ð muni leggja aðra af þýðingarmest verstöðvum Íslendinga í eyði.

EFNAHAGSKREPPA ÖUMFLÝANLEGG

Morgunblöðin í dag, miðvikudaginn 24. jan. birta fréttina af eldgosinu á forsiðu. Dagens Nyheter leggur hálfa forsiðuna undir myndir, teikningar og frásagnir af þessum ægilegu náttúruhamförum. Fyrirsögn blaðsins er: Rakandi eldtingur ógna þænum. Síðan kemur löng frásögn á fréttainnið blaðsins, sem Mats Lundegård, fréttamaður Dagens Nyheter, símsendi frá Íslandi í nótt. Blaðið segir, að náttúruhamfarirnar á Heimaey séu gifurlegt áfall fyrir fjármálaliðið á Íslandi og ef Heimaey leggist í auðn verði það algjört rothögg á íslenskt efnahagslíf. Blaðið hefur áfram og segir: „Áfallið snert

ir ekki aðeins Vestmannaeyjar heldur alla íslensku þjóðina og þó myndir í sjónvarpi og blöðum af eldgosinu séu tignarlegar í augum útlendinga er vist, að fáum Íslendingum er hlátur í hug. Efnahagskreppa er augljóslega yfisvofandi á Íslandi.“

Svenska dagblaðet leggur bróðurpartinn af forsiðu sinni undir frásagnir og myndir af gosinu auk þess, sem óll baksiða blaðsins fjallar um Ísland og eldsambrotin í Helgafelli. Frásögn fréttamanns blaðsins, Omar Magnergård er öllu litríkari en aðrar blaðfrásagnir. Þar segir, að Vestmannaeyjabær sé á kafi í ösku og menn óttast að eldtingurnar frá gosinu læstist í þau hús, er standa næst gignum, en það geti þýti, að eldur breiðist um allan bæ og hann brenni til ösku.

Þæði blöðin láta í ljós samúð með Íslendingum og leggja á það áherzlu, að hér sé um stóralvarlegt vandamál að ræða, sem varði öll Norðurlöndin.

— Það er aumt

Framh. af bls. 32
dag og nótt og færstir hafa nokkuð sofnið. Vantar því mannskap til þess að sinna björgunarskörfum svo vel sé og einnig ef eitthvað óvænt kemur upp á.

Hraunrenslíð jókst talsvert í nótt sem leið um kl. 4 og stóð sú stroka í um það bil í klst. Síðan línnti aftur og hefur gosið verið fremur stöðugt í allan dag. Um miðjan dag brast hraun kanturinn nær þænum og rann hraunið þá til sjávar nær höfninni en það hafði gert, en tók síðan stefnu til austurs, svo að betur fór en á horfðist. Hrauntingan sem rúmin er í stjórni nær um það bil 500 m og breidd hennar er 800 m. Bæjarverkfæringurinn fór í dag ásamt vísindamönnum á löðsbátum til þess að gera mælingar á botninum út af gosstöðvunum. Reyndist ekkert hraun vera á hafsbotninum í áttina að höfninni.

Láttill bæjarbragur er í Vestmannaeyjum um þessar mundir. Engar verlanir eru opnar og mörg þjónustufyrirtæki sem illt er að komast af án eru lokað. Lögreglan hefur þurft að brjótast inn í sum þessara fyrirtækja til þess að hægja sé að sinna því sem sanna þæft. Eitt mönneyti hefur verið í Eyjum þessa dagana. Er það mótuneyti Ísfrélagssins, en brytinn þar, Sigurgeir Jóhannsson, hefur aleinn annast matseldina. Sigurður Þórarinsson, jarðfræðingur, hefur ásamt mörgum öðrum bent á, að nú sé kominn tími til að koma bæjarlífinu í gang aftur á eðlilegan hátt, engin mannhættu er af þessu gosi, ef fólk fer varlega

— Allt herlið

Framhald af bls. 1
í dag, að N-Vietnamar hefðu lagt til, að ráðstefnan yrði í París. Ráðstefnu þessa skal hefja innan þrjátíu daga, að því er segir í samkomulaginu, með það fyrir augum að finna leiðir til varanlegs friðar á Indó-Kína svæðinu. Fram kemur að auk deiluaðila og ríkjanna fjögurra, sem skipa eftirlitsnefndina og gezlíðið, — en það eru Kanada, Indónesía, Pólland og Ungverjaland — muni Rússar, Kínverjar, Bretar og Frakkar taka þátt í ráðstefnu þessari.

MARKALÍANAN TIL BRÁÐABIRGÐA
Þá hefur stjórn N-Vietnams fengið framgengt annarri mikilvægru kröfu, sem sé, að markalíanan, sem liggur um 17. breiddarbaug, verði einungis talin til bráðabirgða — svo sem gert var ráð fyrir í Genfarsamkomulag-

inu um Indó-Kína 1954. — Ekki skuli lítið á hana sem pólitísk eða landfræðileg landameri ríki anna. Hins vegar skal vera 16 km hlutlaust beltí báðum megin við hana og eiga deiluaðilar að semja um það hvers kyns umferð skuli leyft um það svæði.

Þáðir aðilar hafa slakað mjög á kröfum sínum varðandi stærð alþjóðlegs gezlíðs, er fylgist með framkvæmd vopnahlés og friðarsamninga. Bandaríkjastjórn hafði gert kröfu um, að 5000 manns yrðu í þessu líði en N-Vietnamar vildu ekki hafa það fjölmennara en 250 manna. Endanlega hefur verið fallið á töluna 1160 og skiptist líðið jafnt milli ofangreindra fjögurra landa. Alþjóðlega eftirlitsnefndin, er því stjórnað, skal dreifa sveitum sínum um S-Vietnam. Ákvarðanir nefndarinnar verða að vera einróma. Hvert einstakt aðildarríki hennar getur krafist rannsóknar á tilteknum atvörum og skal hún þá fara fram — og

Hallveig stöðvast fyrst

FYRSTI togarinn, sem kemur til með að stöðvast vegna verkfalls undiranna, er Hallveig Fróða-dóttir, sem nú er á heimleið úr söluferð. „Aðrir togarar stöðvast ekki í brád,“ sagði Loftur Bjarna son, form. F.I.B., við Mbl. í gær. Loftur sagði og, að „það væri ekkert verið að tala saman núna.“

Fá dagstundardvöl í Eyjum

BÆJARSTJÓRN Vestmannaeyja og Almannaávarnaráð héldu í gær sameiginlegan fund í Vestmannaeyjum. Fundinn sátu einnig jarðfræðingarnir Sigurður Þórarinsson, prófessor og Þorleifur Einarsson, Þorbjörns Sigurgeirsson, prófessor, ásamt bæjarstjórni fræðingi og slökkviliðsstjóra kaupstaðarinnar.

Af öryggisástæðum er nauðsynlegt að takmarka fjölda þeirra, sem til Vestmannaeyja koma. Mun verða leitað við að skipuleggja ferðir Vestmannaeylinga með skípm milli lands og Eyja, þannig að þeim gefist færri á að huga að eignum sínum.

Að svo stöddu mun verða mið að við það, að fólk fái tækifæri til að sækja nauðsynlegustu smærri lausum, svo sem fatn að.

Þá er miðað við, að dvöl í Vestmannaeyjum verði eftir atvikum sem svarar dagsund.

Stefnt verður að því að flytja einkabifreiðir til lands, en hins vegar er að svo stöddu ekki talið fært að stuð'a að flutningi búslóða eða atvinnutækja.

Bæjarstjórn Vestmannaeyja hefur opnað skrifstofu í Reykjavík í Hafnarbóðum. Verkefni þessarar skrifstofu eru að aðstoða Vestmannaeyinga, sem nú

Fékk vörpuna í skrifuna

Patreksfirri, 24. janúar.
TOGARINN Neptúnus kom með Úranus hingað til hafnar á fjórða tímanum í dag, en Úranus hafði fengið vörpuna í skrifunum í Vikurál.
Kafari Jósaði vörpuna úr skrifunni. Neptúnus hélt strax út aftur og Úranus var í kvíð. — Fréttaritari.

Biður Olof Palme að hjálpa Íslendingum

Frá Hrafní Gunnlaugssyni, Stokkhólmi, 24. jan.
ÞINGMENN sænska miðflokksins samþykktu á fundi seinnipart þriðjudagsins, að fela varaformanni flokksins, Johannes Antonsson, að fara þess á leit við forsætisráð herra, Olof Palme, að hann grípi til fljótvrkra hjálparaðgerða, vegna þess áfalls, sem íslenski bærinn, Vestmannaeyjar, hafi orðið fyrir.
Antonsson er formaður í aðalnefnd Svía í Norræna ráðinu.

Í rökstuðningi við ályktunina segir: „Hjálparaðgerðir eru bráðnaðsynlegar, ekki síst vegna þess, hve Vestmannaeyjar eru þýðingarmikill mættarstöpi í efnahagslífi Íslendinga.“

Antonsson hefur skýrt frá því, að hann hafi sent for-mönnum hinna Norðurlandanna í Norræna ráðinu sinn-skeyti, þar sem hann fari þess á leit, að þeir beiti sér fyrir samnorrænum hjálparaðgerðum til handa Íslendingum.

— Eyjaköttur

Framhald af bls. 32
skiptjóri á v.s. Gunnari Jóns sýni VE 500 er nú handama efitr kött þennan. Hann skýrði Mbl. svo frá viðveigin inni við köttinn:

— Nöttina, sem ósköpin dundu yfir heima, flúkti ég fjölskyldu mína til Þorlákshafnar, en fór síðan aftur út í Eyjar til þess að sækja ýms af eignum mínar, m.a. bílinn minn. Ég ók bínum að bryggjunni, og setti hann um borð. Því næst sigldi ég til Reykjavíkur og þar var blinn-um skipað upp úr bátum.

Fjölskylda mín er á Sel-fossi. Ég skrapp þangað austur á bílinum í dag. Er ég var nýlagður af stað austur frá höfninni, varð ég þess var að vatn vantaði á rúðuspautuna, svo að ég ók inn á þvota-stæðið hjá Nesti til þess að fylla á hana. Þegar ég opnaði vélarhúsið, var þar köttur, kol-óður, sem beit mig í höndina. Kötturinn hafði þá verið í vél arhúsinu allt frá því er gosið byrjaði. Hefur þá í skelfing leitað skjóls fyrir ösku- og vík urfalli undir vélarhlífinni og það var svo ekki fyrir en við Nesti, að hann slapp úr þeirri þrisund.

— Höfnin

Framhald af bls. 32
Stefán Arnórsson, jarðefnafræðingur, sagði að mikið gas hefði verið í þessari holu, sem er tilkomlið vegna þess, að við gosið þrýstist gasið út í það og út í berggrunninn í kring. Ekki var búið að rannsaka þetta gas, en það litur út fyrir að innihaldi brennistein. Sagði Stefán að ástæðan til þess að hækkaði í holunni gæti einmitt verið vegna þess að við gasið eykst þrýstingurinn og vatnið verður þá léttara. Á því sér maður hve áhrif in á gosinu ná langt neðan jarðu, undir allan bæinn og í gegn-

um hann. Fleiri vísindameñn komum við augs á s. s. Þorleif Einarsson jarðfræðing, Karl Grönvold jarðfræðing, Ragnar Stefánsson jarðskjálftafræðingur og fleiri. Ög þarna var Sveinbjörn Björnsson eðlisfræðingur og var búinn að koma fyrir jarðskjálftamæli, en þar sem svo mikil hreyfing er á jarðvegnum vegna gossins, verður að stilla hann nokkuð ónæman. Eðlaði Sveinbjörn að vera hér í nótt og fylgjaft með mælunum og stilla hann. Sagði hann, að þegar gosið teki að mimka mestti breyta stíllingunni og gera mælinn aftur nákvæmari.

bandaríska landvarnaráðsins herma, að 578 bandarískir stríðs-fangar séu í höndum kommúnista en 1335 sé saknað og er spurning hversu margir þeirra eru fangar og hve margir fyndir eða látnir.

Í samkomulaginu er kveðið á um óskoraðan sjálfsvörðunarrétt líða S-Vietnams í frjálsum og lýðræðislegum kosningum undir alþjóðlegu eftirliti. Þá skuli afvopna smám saman herlið Saigonstjórnarinnar, sem telur rúma milljón manna, og skerulldasvelltir Viet Cong, um 125.000 manns að talið er og það ar skuli hætta fjandsamlegum aðgerðum og hryðjuverkum hvor í annars garð. Hefndarráðstafanir skulu ekki gerðar gegn neinum einstaklingum eða sam-tökum, er stutt hafa hina ýmsu deiluaðila í Vietnam. Samstarfs- og sáttaráð skal skipað að jöfnu fulltrúum Saigonstjórnarinnar, Viet Cong og hlutlausra aðila og skal markmið þess vera að

marka framtíðarstefnuna í S-Vietnam. Gert er ráð fyrir að Saigonstjórnin og Viet Cong semji um ágreiningsefni sín innan þrjátíu mánaða. Báðum aðilum er bannað að leita aðstoðar erlendrar aðila.

Samkvæmt samkomulaginu muntu Bandaríkjamenn halda áfram að veita S-Vietnam efnahagsaðstoð og aðstoða við uppbyggingu N-Vietnams með það fyrir augum að græða sár styrjaldarinnar og hefja tímabili sáttu og eðlilegra samskipta við N-Vietnama.

Nixon, Bandaríkjavseti, skýrði frá samkomulagi þessu í 10 mínútna ræðu, sem útlarpöð var og sjónvarpað um gervölvi Bandaríkin en síðan voru ákvæði þess blrt samtímis í Was-hington og Hanoi. Í ræðu sinni sagði Nixon, að gengið hefði verið að öllum skilyrðum, sem Bandaríkjamenn hefðu sett fyrir því, að friður yrði saminn með samd.

verði ágreiningur innan nefndar innar skal álit allra aðila gert kunnugt opinberlega.

Það bandaríska herlið, sem enn er í S-Vietnam, samtals um 23.700 manns, skul burt úr landinu innan 60 daga. Á sama tíma skulu fangaskipti fara fram; bandarískir stríðsfangar sem kommúnistar halda í Vietnam, Laos og Kambodju skulu fagðir í hendur lækmalíðs í höpum með fimmtán daga millibili. Sérstök hernaðarmefnd fulltrúa Bandaríkjaöna, N. og S-Vietnams og Viet Cong skal koma sér saman um hvar fangaskiptin fara fram. Fyrst skulu látnir lausir þeir, sem særðir eru, sjúkir, og aldrafir og konur skulu vera með þeim fyrstu.

Ekki er ljóst hve margir bandarískir stríðsfangar eru í höndum kommúnista, en gert er ráð fyrir, að deiluaðilar skiptist á nafnalistum yfir fanga, samtímis því að vopnahléssamkomu lagði er undirritað. Stöstu tölur

— Örvænting

Framh. af bls. 12

sjá ekki en finna vo áþreifanlega fyrir þessa síðustu daga.

72 BÍLAR MEÐ HEKLU

72 bílur var skipað upp úr Heklu — einum af öðrum, og þegar þeir lentu á hafnar- garðinum, settust svefnþurfandi menn undir stýri, menn sem yfirgefið höfðu heim- kympni sín í skyndi aðfaranótt þriðjudagsins, en farið aftur út til Eyja með Heklu síð- ar um daginn til að sækja bíla sína, rúmfatnað og ann- an fatnað. Flestir voru bílarn- ir líka svo þéttskipaðir af slíku, að það var rétt rúm fyrir öikumann.

Við náðum tali af einum komumanna, Halldóri Svav- arssyni. Hann hafði farið með Heklu á þriðjudag og var nú kominn með bíl sinn fullan af varningi. „Já, eins og þú sérð, er ég eigilega með hála búslóðina með mér“ sagði Halldór. „Það var ekki um annað ræða en gera þetta. Maður varð að fara barna út og sækja eitthvað af rúmfatnaði og fót á börn- in. Við urðum að hlaupa að höfðum ekki annað en fötin, sem við stóðum í.“

FRÉTTAMANNAÝKJUR

Halldór sagði, að margir hefðu farið með Heklu út til Eyja strax á þriðjudag, eða rétt eftir að þeir voru komnir til Reykjavíkur. „Það var fullur salurinn af mönnum,“ sagði Halldór, „og hingað ærum við komnir með 72 bíla, en auðvitað voru margir, sem bara sendu lykklana að bílum sínum og sækja þá hingað.“

Og hvernig er ástandið í Eyjum. „Það er ekki eins svart og sagt er í fréttum, þær eru miklu rosalegri en þetta er raunverulega, fréttar- Undir 1 d. mynd:

Sveinbjörn Hjálmarsson með bílinn fullan af fatnaði á fjölskylduna.

LÍTIL ASKA Á GÖTUM

Annar Vestmannaeying hitt um við, Sveinbjörn Hjálmarsson, sem einnig var að koma frá Eyjum með bíl sinn fullan af fatnaði. „Já ég taldi rétt að fara barna út í gær til að sækja það nauðsynleg- asta og huga að húsinu,“ sagði Sveinbjörn, sem er 4ra barna faðir. „Nú ástandið er ekki svo slæmt. Það gýs að vissu miklið, en sáralltíl aska er í bænum og á götum, mun minni en maður hefði haldið.“ Sveinbjörn býr að Kirkjubæj- arbraut eða austast í bænum og við spurðum hann hvort hann hefði forðað einhverju af innanstokksmunum. „Nei,“ svaraði hann, „mér fannst ekki ástæða til þess að sníð þegar ég hefði sjálfur kynnt mér aðstæður.“

— Bráðabirgða- skrifstofur

Framh. af bls. 14

70 nemendur í 2. til 5. bekk. Eyjó- ófur sagði að unnið væri að því að útvega húsnæði fyrir skóla- hald, því það væri stefnað að reyna eftir magni að láta bekk- ina halda sér og hafa sömu kennu- ara. Hann sagði að málið væri þannig hugsað að nemendum, sem búa í Reykjavík og á Stór- Reykjavíkursvæðinu yrði gefin kostur á að sækja annaðhvort skóla á þeim stöðum, sem þeir byggju á eða sækja þennan skóla sem í raun er hugsaður sem Gagnfræðaskóli Vestmannaeyja, með bráðabirgðaaðsetur í Reykja- vík, komi í ljós að ekki verði hægt að halda starfinu áfram í Eyjum á næstunni. Eyjóófur sagði að ómögulegt væri á þessu stigi málsins að segja fyrir um hvenær starfið gæti hafist, það væri á byrjunarstigi og þyrfti fyrst að sýna hvar nemendurnir væru nýbúskomin. Þó væri álitlið að flestir þeirra væru í Reykja- vík.

Eins og sjá má af þessum sam- töum er gífurleg vinna og skipu- lagning framundan í þessum máli.

PELSAR FYRIR 24 MILLJ. KR.

ÍDNAÐARDEILD Sambands ís- lenzka samvinnufélaga gekk fyr- ir skómmu frá samningum um söðu á þessum til Finnlands frá Fatavertksmiðjunni Heklu. Samn- ingaverðmætið er um 24 millj. kr.

Háskólarektor aftur til starfa

HÁSKÓLAREKTOR, Magnús Már Lárusson, tók á mánudag við rektorstörfum á ný eftir sjö mánaða fjarveru. Síðastliðna þrið- já mánuði gegndi prófessor Jónatan Þórmundsson störfum rektors.

um, auk þess sem ganga má út frá því að skólabækur hafi allar orðið efti í Eyjum. Mun varð við því að búast að líkur fari að skýrast í þessum málum yfir en um miðja næstu viku.

Bankamál

Bankamál og peningamál eru einn mikilvægasti þátturinn í lífi flestra og margir þeirra sem fúðu Eyjar í fyrrinótt stóðu uppi á meginlandinu allslausir. Peningastofnanirnar í Vest- mannaeyjum eru nú að koma sér upp bráðabirgðaaðstöðu í Reykja- vík og hefur Útvegsbankinn þegar opnað útibú í aðalbbankanum við Austurstræti í Reykjavík, þar sem fram mun fara öll al-

menn afgreiðsla úr ávisanareikningum og sparisjóðsreikningum viðskiptamanna, svo og önnur al- menn bankaviðskipti, vixlar, lán og innheimtur. Þessi afgreiðsla hófst í gær.

Þorsteinn Viglundsson sparisjóðsfori Sparisjóðs Vestmannaeyja sagði í viðtali við Mbl. að sparisdúrinn myndi opna afgreiðslu í húskaynnum Seðlabankans í Hafnarstræti 10 kl. 13 á fimmtudag (í dag). Þar verður reynt að afgreiða eftir magni fé úr sparisjóðsbókum og ávisanareikningum viðskipta- manna og greiða götu fólks. Þor- steinn sagði að loklið væri við að flytja öll skjöl til lands og væru þau í geymslu Seðlabankans.

— Sir Alec

Framh. af bls. 16

ur vakið nokkrar efasemdir í hafnarbæjunum (fagnaðar- hróp þingmanna Verkamanna flokksins). Ég er fús að bíða með að leggja nokkurn dóm á þetta, en er það ekki ein- kennilegt og óviðeigandi að Statesman, sem á að vernda togara okkar, er skrásettur í Líberíu? (Hlátur þingmanna Verkamannaflokksins og fagn- aðarhróp). Getur ráðherra skýrt hvernig á þessu stend- ur?”

Sir Alec Douglas-Home sagði meðal annars í svari sínu: „Það er rétt að States- man siglir undir Líberíufána, en skipið er í leigu hjá fyrir- tæki héraendis. Við fylgjum í hviðvetna alþjóðlegum siglinga- reglum og þetta var eina skipið sem við höfðum til taks með stuttum fyrirvara (hlát- ur og framíköll frá þingmönnum Verkamannaflokksins).

Seinna sagði Douglas-Home þegar hann svaraði fyrir- spurð þingmanns Orkneyja og leiðtoga Frjálislynda flokks- ins um árabli, Jo Grimond: „Ef við förum að beita flot- anum til verndar byrjar þorskastríð. Hlutverk skips- ins, sem er skrásett undir fána Líberíu, en leigt af Bret- um, undir þeirra eftirliti og stjórn og með brezkri áhöfn

og skipstjóra, er að sigla á milli íslenzku fallbyssubát- anna og brezku skipanna og vernda þau eftir beztu getu.“ „Samkvæmt öllum þeim upplýsingum sem við höfum er það ágætlega fallið til að gegna þessu hlutverki. Ef nauðsynlegt reynist verður að beita sjóhernum,“ bætti sir Alec við.

Í svari við fyrirspurn frá James Johnson, þingmanni úr Verkamannaflokknum frá Kingston upon Hull, sagði sir Alec að togarskipstjórna væru í erflíri aðstöðu vegna áreitni varðskipa og ættu því erfitt með að taka viðeigandi ákvarðanir. „Við sendum flot- ann á vettvang ef nauðsyn- legt reynist,“ sagði sir Alec og kvað íslenzku stjórnin hafa verið varaða við því. Þing- menn Verkamannaflokksins hrófuðu: „Hvenær?“ Sir Alec hélt áfram „Ég er spurður hvenær. Svarið hlýtur að vera: þegar fiskiðnaðurinn og ríkisstjórnin eru sammála um að réttur tími sé kominn.“ (Fagnaðarhróp frá þingmönnum um Íhaldsflokksins).

Að lokum sagði sir Alec í svari við enn annari fyrir- spurð, að samband væri haft við stjórn Líberíu vegna skráningar skipsins og að stjórn landsins hefði verið skýrt frá fyrirhuguðum að- gerðum þess.

LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER -

LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER -

RÝMINGARSALA

KERAMIK VEGGFLÍSUM

margar stærðir — og einnig á

VEGGFÓÐRI

vinyl-, plast- og pappirsveggfóðri

☆ Afsláttur á tilgreindum vörum

verður aðeins til 27. þm.

LITAVER

Grensásvegi 22-24 — Símar 30280 - 32262

LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER -

LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER - LITAVER -

— Húsnæðis- málin

Framh. af bls. 11

tryggingafélagsins Ansvar í Stokkhólmi, fékk í gær samþykkingu frá Gunnari Nelker, framkvæmdastjóra Ansvar og bauð hann að fyrra bragði fram styrk frá Ansvar vegna atburða þeirra, sem gerzt hefðu í Vestmannaeyjum, til þeirra, sem hefðu heimilistryggingu hjá Ábyrgð h. f. Er upphæð þessi miðuð við ára manna fjölskyldu og stærri, þar eða hjón með tvö börn og fleiri fá kr. 40.000,00, hjón með eitt barn kr. 30.000,00 og barnlaus hjón kr. 20.000,00.

Þess má geta, að einn faðir, sonur og tengdasonur og fjölskyldur þeirra fengu með þessu móti greiddar samtals 20.000,00 kr. í gær.

Átök við Zambesi

Salisbury, 19. janúar. NTB.

HERLIÐ Zambíu skaut í dag á eftirlitsbát frá Suður-Afríku, er hann hélt frá bryggju Rhódesíu-megin á Zambesiflóti. Gerðist atburður þessi í grennd við Chirgundu, rétt við þjóðveginn, sem var samgönguleið milli Sal-

isbury og Lusaka, áður en Ian Smith forsætisráðherra gaf fyrir mæli um að loka landamærunum milli landanna í síðustu viku.

Ekkert manntjón varð í árásum í dag samkv. frásögn Rhódesíustjórnar, en hann er sá þriðji í röðinni af þessu tagi síðustu daga. Þetta er hins vegar í fyrsta sinn, sem Rhódesíustjórn heldur því fram, að herlið frá Zambíu hafi staðið að þessum árásum.

Jarðarför sonar míns, bróður okkar og mágs,

PÓRIS HALLGRÍMSSONAR,

offsetprentara,

fer fram frá Fossvogskirkju föstudaginn 26. janúar kl. 3 e.h.

Þorgerður Guðmundsdóttir,
Gunnlaugur Hallgrímsson,
Ásdís Hallgrímsdóttir,
Helgi Angantýsson.

Einbýlishús til leigu

Einbýlishús í Kópavogi (vesturbær), 130 fm, 4 svefnerbergi, 2 samliggjandi stofur, stórt forstofuherbergi, eldhús, búr og bað. Allt á einni hæð. Leigist til 1 árs eða jafnvel lengur. Mjög vel útlitandi. Ræktuð lóð og fallett útsýni.

Tilboð sendist Morgunblaðinu fyrir föstudagskvöld, merkt: „Einbýlishús — 9435“.

Jarðarför

Þorláks Ásgeirssonar,

sem andaðist 21. janúar, fer fram frá Fossvogskirkju föstudaginn 26. þ.m. kl. 10:30 f.h.

Aðstandendur.

SNJÖR — SAUNA SUNDLAUG SÖL — Afbragðs hótél

Þetta eru frumskilyrðin, sem setja verður hverjum þeim stað, sem valinn er fyrir vetraríþróttir.

Þau eru uppfyllt á:

RAULAND HÖGFJELLSHOTELL.

Þangað er skíðaferðum okkar beint í janúar, febrúar, marz og apríl.

RAULAND HÖGFJELLSHOTELL

er á Þelamörk í Noregi, miðsvegar milli Oslóar og Bergen og í 1000 m hæð yfir sjávarmáli.

Leitið upplýsinga um ferðina, sem hentar yður best.

Þetta eru ferðir fyrir alla fjölskylduna.

**LOFTLEIDIR
FERÐAÞJÓNUSTA**

VESTURGATA 2 sími 20200

Byggingaverktakar lönaðarmenn

Ferðin á stærstu byggingavörusýningu Skandinavíu, sem haldin er í Kaupmannahöfn, er 8. febrúar.

Við bjóðum yður þátttöku á hagstæðu verði, sem innifelur flugferðir, gistingu með morgunmat, sérstaka skoðunarferð um hverfi í byggingu í Kaupmannahöfn.

Þessi skoðunarferð er á vegum Byggecentrum og eingöngu fyrir íslenska þátttakendur.

Aðgangur að sýningunni er innfallinn í verðinu.

byggeri
DEN 9/2-18/2
KØBENHAVN
for
milliarder
DEN SKANDINAVISKE BYGGEVAREUDSTILLING

**LOFTLEIDIR
FERÐAÞJÓNUSTA**

VESTURGATA 2 sími 20200

Hestamenn — hestaeigendur

Tamningastöð er tekin til starfa í Vogatungu, Leirársveit.

Upplýsingar gefur Hreinn Eliasson, sími 1838, Akranesi.

SAMTOK FRIJÁLSLYNDRA Í REYKJAVÍK:

Almennur fundur

fyrir félagsmenn og aðra stuðningsmenn verður haldinn að Hótel Esju í kvöld klukkan 20.30.

Fundarefni:

**GENGISFELLINGIN OG AÐFÖRIN
AÐ NÝJU LANDI.**

Framsögumenn: Guðlaugur Þorvaldsson (úr valkostanefnd), Bjarni Guðnason og Garðar Vilberg.

Skorað hefur verið á þingmenn kjördæmisins, Magnús Torfa Ólafsson og Hannibal Valdimarsson, formann SFV, að mæta á fundinum.

Fyrirnefndir aðilar sitja síðan fyrir svörum.

FJOLMENNID:

STJÓRN OG
STJÓRN MÁLANEFND SF Í REYKJAVÍK.

NÝ

BÓK

Johan Fritzner:

Ordbog over Det gamle norske Sprog 4. bindi

Í bókinni eru 12.000 ný orð og orðmyndir, mikill fjöldi nýrra merkinga ýmissa orða, sem áður hafa komizt í orðabækur, leiðréttingar og nánari skýrgreiningar á merkingu, ný orðasambönd, leiðréttingar á tilvisunum, og þar að auki ýmsir afbrigðilegir rithættir úr handritunum sjálfum.

Nýjung í þessari útgáfu er, að allir samsetningarliðir eru skráðir.

453 blaðsíður, innbundin, verð kr. 2775,00 eftir 1. marz.

VERÐ TIL 1. MARZ, KR. 2500,00.

BÓKAVERZLUN SNÆBJARNAR,
Hafnarstræti 4 og 9.

SAGAN

Hringt eftir miðnætti M.G. EBERHART

— Ég á við það, sem ég sagði, svaraði Cal alvarlega.

En hugur Jennyar sló út í aðra sálma. — Hvenær dó kona Arts?

— Fyrir tæpu ári. Ég þekkti hana aldrei neitt.

— Það gerði ég heldur ekki. Og Art nefndi hana aldrei á nafn, það man ég.

— Ég held ekki, að hann hafi kært sig um það. Þetta var eitt hvað erfitt. Hún var í geðveikra hæli árum saman og þurfti stöðugrar hjúkrunar við. Þetta var afskaplega erfitt hjá honum, það veit ég — og kostnaðarsamt. Þetta er ein ástæða til þess, að Pétur hefur reynt honum svo vel.

— Pétur er nú alltaf tryggur, þar sem hann tekur því.

— Já, það var hann reyndar, sagði Cal blátt áfram. — Og Art er líka vel fær í lögum, meðan hann getur farið eftir bókinni, en sé farið út fyrir hana, verður heldur lítið úr honum. En þetta er allt í lagi, við viljum fara eftir bókstafnum. En Blanche hefur hins vegar til að bera bæði greind og framtakssemi.

Art Furby var nú að nálgast þau, en Blanche gekk yfir vell ína mjúkfætt eins og köttur.

— Þessi fráenka Flöru er hreinasta plága, sagði Art, er hann kom til þeirra. — Blance lofar að fást við hana. Viljið þið ekki koma heim til mín og fá eitt glas? Þið hafið gott af því.

Cal samþykkti þetta og það gerði Jenny líka — aðallega til þess að komast burt frá húsinu, fannst henni sjálfri. En Skipper var líka viss um, að hann hefði gott af gönguför, og þaut á undan þeim. Þau gengu fram hjá sjógarðinum. Art hafði orðið fyrir þó miklum áhrifum af sveitalifinu, að hann var kominn í sumarboxurnar og brúna peysu undir vaðmáljakkanum, en var í útliti alveg jafn form-

fastur og ábyrgðarfullur og við skrifborðið sitt, í borginni. Ef þetta átti að vera gríma, hugsaði Jenny, til þess að breiða yfir seintlátan hugsanagang hans, þá var það að minnsta kosti góð gríma. Það gat líka verið til þess að leyndu gremju hans út af því, að Cal hafði verið gerður að varaforstjóra. Jenny tók af sér beitið og festi það í hálsbandið á Skipper og notaði það fyrir taum.

— Þetta er nú heldur einmanna legur kofi, sagði Art, er þau gengu heim að húsinu eftir brautinni, sem var algróin sýrenurunnun.

— Ég er enga vinnukind búinn að fá fyrir sumaríð. Ég hef verið í New York í allan vetur, eins og ég er vanur. En mér datt í hug að vera hérna dálítið lengur en venjulega, — nærri Pétri.

— Til þess að ræða við hann þennan samruna, eða hvað? sagði Cal rölega.

— Já, því ekki það? sagði Art.

— Þetta gæti verið gagnlegt fyrir járnbrautarfélagið. Og ég vil líka ræða það við þig, Cal. Mér finnst einhver veginn þú vera því andvígur.

Cal sagði: — Hver er þetta? Þarna sat ungur maður í hnipri á stól og horfði ólundarlega út á Sundið. Hann stóð upp, þegar þau komu upp tröppurnar.

— Þetta er einkaritariinn minn, sagði Art. — Sá ný — og þó ekki alveg nýr, því að hann hefur verið hjá mér síðan Blanche hækkaði í tign. En hann er mjög efnilegur.

Hann kynnti þau síðan. Waldo Dodson — frú Vleedam — hr. Calendar. Þú hefur sjálf sagt oft séð hr. Calendar í skrifstofunni, Waldo?

— Já, ég hef séð hann, sagði Waldo ólundarlega. — Sælir, herra! Þætti hann við í sama tón.

Hann var með andlit eins og brauðdeig og augu eins og rúsin ur, var í peysu með háum kraga

og hárið á honum var of sitt. — Náðu okkur í eitthvað að drekka, Waldo, sagði Art.

Dodson uppti ekki beinlínis óxum, en næstum þó. Art virðist ekki taka eftir því. Jenny sagði: — Engifer! handa mér.

Art reyndi að vera fyndinn. — Ertu að passa upp á línurarnar? Kannski þú vildir heldur te?

— Nei, þakka þér fyrir. Jenny fyrstist dálítið. — Nei, en ég get þara ekki drukkið neitt fyrir kvöldverð. Hún settist á einn járnstólinn — þeir höfðu ekki verið máláðir fyrir sumaríð og voru því dálítið ryðgaðir og kaldir.

Ungi maðurinn ólundarlegi kom aftur með bakka og dró fram borð, sem stóð upp við vegg. Hann hafði komið með tvíbökur og ost, og rétti að Jenny, sem tók eina tvíböku, en Skipper var fljótur að gleypa hana úr hendi hennar. Svo sleikti hann báðar hendurnar á henni og gaf til kynna, að sig langaði í meira. Art og Cal voru að tala saman og ungi maðurinn ólundarlegi þiðnaði ofurlítið og spurði hana, hvort hún vildi þjó sér um hendurnar.

— Þakka yður fyrir. Hún rat- aði, því að hún hafði komið þarna oft áður, en Dodson fylgdi henni inn, fram hjá litla snyrtiherberginu við forstofu, en gegnum svefnherbergi, sem hún hélt, að Art hefði sjálfur, vegna þess hve allt var snyrtilegt þar inni — og inn í stórt baðherbergi.

Þarna var líka mjög snyrtilegt, handklæði á sínum stað og mikið af sæpu. Hún þvóði sér rekklega um hendur, enda veitti ekki af, þar sem Skipper hafði verið ósárlíkt að sleikja þær ekki hennar vegna, heldur vegna tvíbökunnar sem hún gaf honum. Eitthvað af fötum Arts hékk þarna, en milli tveggja sportjakka hékk kvensloppur, allur með kniplingum og fruns-

um og svo upplítuð svumta að hurðarbaki.

Ekki var því að neita, að svuntan minnti á húsværk. Sem snöggvast datt henni í hug, að þessi kvenbúnaður hefði tilheyrð eigin konu Arts — en nú hafði hún ekki verið heima árum saman. Art gæti vel hafa geymt þennan glæsilega slopp af einhverjum tilfinningaástæðum, enda þótt það væri ekki trúlegt, en Jenny þóttist viss um, að hann hefði aldrei farið að geyma eiddús-svuntu eins og þá, sem hékk þarna að hurðarbaki. Ósjálfrátt datt henni Blanche í hug í þessu sambandi.

En hún gat samt ekki ímynd- að sér Blanche fara að hlaupta út úr rúminu þar sem vel fór um hana, til að fara að hamast við morgunverðinn frammí í eld húsi. Auk þess var þessi kurteislega hlédægning milli þeirra Arts og Blanche, rétt eins og þau vissu eitthvað misjafnt hvort um annað. Kannski hafði þeim lent saman í rifrildi. Eða var ástarsamband þeirra á enda. Það gat eins vel verið, að ást- mætt Arts væri einhver allt önnur en Blanche, en hvað sem því leiddi þá varðaði það hana engu, hver hún væri.

Hún hálskammaðist sín fyrir þetta snúður sitt. Það var þó ekki henni sjálfri að kenna. Henni lék forvitni á að vita, hvort þarna væru einhver fleiri merki um nærveru konu. Það var freistandi að opna komaðöðu, sem þarna var rétt hjá henni. Hún stóðst freistinguna, en sá samt eftir því, fór síðan fram í forskálann aftur og bruddi tvíbökur með osti, þangað til Skipper lagði aðra löppuna í kjöltu hennar, með sulfarsvip. Hún gaf honum nokkra mola.

Art og Cal voru að tala um samsteypunna, eða öllu heldur var það Art, sem hafði orðið.

— Þetta gæti orðið gagnlegt fyrir brautina okkar, sagði Art.

Í þyðingu Páls Skúlasonar.

Trúðu mér til. Ég hef rannsak- að...

— Hvað rak þig til þess? spurði Cal.

Bara það að ég hef áhuga á því. Enginn hefur sagt mér að rannsaka það, en ég tel það hluta af starfi mínu. Og ég skil ekki, hvers vegna þú ert því andvígur.

— Ég hef aldrei sagt, að ég væri því andvígur.

— En ég heyrir það samt. Blance er því hins vegar hlýnt. — Það er nú engin ástæða til að fara í útreikninga og tölur enn, sagði Cal, eins og víðtan.

Jafnvel þótt allir hlutaðeig- endur telji rétt að leggja út í þetta, þá verður það samt fyrst að fara fyrir alríkisnefndina...

— Við verðum nú samt að haf- ast eitthvað að og athuga, hvaða hlutabréfasölu eru hagkvæmar, og hefja lítarlegan undirbúning. Það tekur sinn tíma, en því fyrr sem við byrjum á því, því betra.

— Ekkert liggur á, sagði Cal lítilega. — Er engin golfkeppni í sjónvarpinu í dag?

Waldo Dodson greip nú fram í: — Sjónvarpið er ekki í lagi. Ein loftnetsstóngin er ryðguð. Það hefur verið svo mikill raki í húsinu í vetur, útskýrði hann, eins og kunnáttaður.

Það er þetta að gera við það, sagði Art. — Waldo kemur til með að kunna vel við sig hérna í sumar. Þegar við getum verið hérna á annað borð. Waldo er með leikhúsdellu, og eltir þess vegna sumarleikhúsin. Hann lék í einu slíku, áður en hann fékk sér fasta atvinnu. Já, það var satt, sagði Arthur, eins og hann væri hissa. Það var Flóra, sem mælti með þér við mig!

velvakandi

Velvakandi svarar í síma 10100 frá mánudegi til föstudags kl. 14—15.

● Raunveruleiki og forvitnilegt lestrarefni?

Ótrúlegir atburðir gerast. Þrátt fyrir það, að við vitum öll, að við búum á landi elds og ísa, þá kippum við okkur ekki svo mjög upp við það, þótt fari að gjósa einhvers staðar uppi í óbyggðum ellegar þá úti í sjó. Auðvitað hafa eldgos valdið hér bústíjum og marges konar óþægindum frá upphafi Íslandsbyggðar, en fyrir okkur nútímafólki hafa eldgos og ófarir vegna þeirra nánast verið forvitnilegur þáttur í Íslandssögunni, sbr. Móðuharðindin, eða spennandi lestrarefni, eins og þeir kannaast við, sem til dæmis hafa lesið Sögur Skafatrélda eftir Jón Trausta.

Hin síðari ár hafa eldgos svo verið mikil „túrísticaattraksjón“, auk þess að vera rannsókn- efnir vísindamanna, eða hver kannast ekki við að hafa heyrt, að Ísland sé sannkölluð paradís jarðfræðinga?

● Verstöð á gígbarmi

Svo einn góðvörðsdag stöndum við andspænis því, að gos verður í mannabyggð, þús- undir manna flýja heimil sín, mikil mannvirki og verðmæti eru í stórhættu. Verið er að hefjast og stærsta verstöð landsins er skyndilega á barni gjósandi eldstöva. En — og það er stórt en — þá kemur

það til, að nú er öldin önnur. Þjóðin lifir í alsnægtum, framfarir hafa orðið svo miklar, síðan á tímum okkar hrjáðu for- feðra, að nú blasa ekki við okk- ur óleysanleg vandamál. Á nokkrum klukkustundum eru 5000 manns fluttir frá hættu- svæðinu. Ótal framréttar hend- ur eru til hjálpar. Jafnvel svo margar, að ekki þarf að þiggja nenni alla hjálp, sem til reiðu er. Mannskaði hefur enginn orðið og enginn hefur slasað, ef frá eru talin smávægleg meisli, sem urðu í fólksflut- ringum.

● 200.000 = 1

Á slíkum tímum sem nú verður þess áþreifanlega vart, að enda þótt við Íslendingar teljumst vera um tvö hundruð þúsund og jafnan séu skoðanir á mönnum og málfrum næst- um jafn margvislegar og menn- imir eru margir, þá erum við eins og einn maður, þegar svo stendur á sem nú.

Gosið og afleiðingar þess eru ekki neitt einkamáli Vest- mannaeyinga einna. Það er ekki vandamál Vestmannaey- inga einna, að bjarga sínum verðmætum.

Við erum smáþjóð og stund- um hefur það þótt standa okk- ur fyrir þrifum í ýmsum mál- um. En það er mál manna, að smáþjóðin hafi vaxið þessa sífustu daga. Hvað sem verða kanna, hvort heldur gosið fær- ist í aukana eða úr því dregur, þá er það víst, að sameinuð stöndum við andspænis vand- anum, hver sem hann er.

● Stjórnunarvandráði

Jón frá Akureyri skrifar: „Kæri Velvakandi,

Beztu þökk fyrir þína ágætu dalka. Þú mátt vera stoltur af því að standa vörð um ritfrelsi og ób. indinn hugs- anagang. Það mál, sem er mjög ofarlega í hugum manna nú á dögum, er rektur útvarps og sjónvarps. Milljónatugir, ekk- ert minna, er það, sem nefnt er tekjuhæli — og nú á enn að jafna niður á almenning tap- inu, sem einhverjir útvaldir húsbandur okkar hafa svo gott lag á að koma öllum fyr- irtækjum okkar í. En hér er ekki verra í efni en svo, að hér er ekki um mikil fjárhags- vandráði að tefla, heldur stjórnunarvandráði. Ég held, að það væri hollt að þú, Vel- vakandi góður, eða einhver ann- ar, sem þorir að birta sam- leikann, án þess að stíkla kringum hann eins og köttur kringum heitan graut, gerði grein fyrir ýmsum kostnaði við þessar stofnanir, svo sem hve mikilli upphæð er varið til rekturs Símfóníuhljóm- sveitarinnar og þá ekki síður mætti koma til lítill þáttur um sjálft höfuðsið, hið svokallaða útvarpsráð. Það fór ekki hátt, en suma rekur hált í hvoru minni til þess, að ekki er langt síðan að talið var að laun ráðs- mannanna hækkuðu, eða e.t.v. réttara sagt þeir hækkuðu laun sín um allt að 50% og í ráð- inu var fjölgað úr fimm í sjö. Eitthvað hefur þetta kostað og voru þó fjárhagsvandráðin komin til sögunnar þá. Var þó

talið að þessir háu herrar væru á þokkalegum launum fyrir og það hjá almenningi í landinu.

● Rétt hlutföll?

Fjölgunin í ráðinu var gerð á þeirri forsendu, að minnstu flokkarnir gætu rétt sínum mörkum örlistinn aukabita, eins og þeir stóru, og ein- hverjir hafa eflaust talið, að öllu réttlæti væri fullnægt, ef flokkur, sem á fimm þingmenn ætti einn fulltrúa, og flokkur sem á tuttugu þingmenn ætti tvo. Og auðvitað verða háþrói- tiskir menn að stjórna þessum stofnunum, sem eiga að halda sig utan við alla pólitík. En hvornig það er svo í fram- kvæmd er nú allt önnur saga og hún ekki falleg en verður ekki gerð að umtalsefni hér, þótt næg ástæða væri til. Ein- igh væri mjög vel þegið að fá upplýst hvað ýmsir þættir, sem fluttir eru í þessum fjöl- miðlum kosta, því það er vissu- lega ekkert aukaatriði fyrir almenning á sama tíma og honum er sagt að fyrirtækið sé að fara á hausinn. Það get- ur ekki verið neitt leyndar- máli. Til frekari sparnaðar má svo vel stytta dagskrá útvarps- ins um nokkra klukkutíma á dag, það ætti að vera nokkurn veginn nægilegt að spila á grammófón eða segulband svo sem fimm tíma á dag. Einnig mætti vel vera án marges fleira og þá ekki sízt þáttá, sem fluttir voru nú fyrir skömmu og margir hlustuðu á, og sættu almenni vanþóknun. Ekki nýjar álögur, en látið alla Ís-

lendinga greiða afnotagjöld af útvarpi og sparið með t. d. Símfóníuhljómsevit, útvarpsráði og afsíðandi og mannskemmandi flutningi í máli og mynd- um. Ekki meira að sinni. Lifðu heill.

Jón frá Akureyri.“

Jón hefur ekki lítið ámt á Velvakandi. Ekki ætla Velvakandi þó að fara að stunda einhverja alisherjar „ofan- flettingarstarfsemi“. Þeir, sem sneitt er að, geta svarað fyrir sig sjálfir. Þó er rétt að geta þess, að enda þótt lítil lukka sé með núverandi útvarpsráð, þá hefur það verið svo nú en langa hríð, að útvarpsmenn hafa verið sjö talsins.

Veizlumatur
Smurt braud og Snittur
SILD & FISKUR

Höfnin ekki enn í hættu

Vestmannaeyjum í gærkvöldi.
Frá Elinu Pálmadóttur.

A GÖTUM í Eyjum má sjá marga vísindamenn og einnig í matsalnum hjá Ístélaginu, sem bjargar aðkomumönnum um mat. Þar hittum við Sigurð Þórarinsson, sem var nýbúinn að fá mælingar af rennslishraða hraunsins, sem reynist vera 100 kúbikmetrar á sek. Einnig hafði hann farið út með Lóðsinum sem mælir dýpið út af þeim stað, sem hraunið rennur í sjóinn. Þar hafði komið í ljós, að gosið hefur hlaðið upp hrygg, 700—800 m út í sjó beint í austur, svo að höfnin er ekki í hættu enn.

Þarna var dr. Þorbjörn Sigurgeirsson, sem hefur verið að kanna möguleikana á að tefja hraunrennslíð eitthvað en vildi lítið um það segja. Þó verður á morgun reynt að fá brunaslöngur og gerðar tilraunir til að kæla húsín og reyna að verja þau og e.t.v. tefja hraunstrauminn.

Vísindamenn höfðu verið að mæla hita. Leó Kristjánsson hafði mælt hitann í hrauninu. Reyndist hitinn neðst í hrauninu núður við sjóinn vera 1140 gráður á Celsius kl. 3—4 í dag og í elzta gignum við Helgafellið hafði mælt 850 gr. hiti.

Axel Bjarnason frá Orkustofnun hafði ásamt Hrefnu Kristmannsdóttur, jarðfræðingi, Stefáni Arnórssyni jarðefnafræðingi og Sigurði Harðarsyni verið að mæla borholur, sem Orkustofnunin hafði borað eftir köldu vatni. Nú var vatnið farið að hlýna, sagði Axel, það væri nú orðið 10 gráður heitara en það var fyrr og vatnssúlan, sem áður var 8—10 m var nú stigin upp og vall út úr holunni. Sagði Axel að reikna mætti með, að hún héldi áfram að hlýna sem er í rauninni merkilegt, því að allur bærin er á milli hennar og gossins. En Axel sagði, að haldið yrði áfram að fylgjast með holunni.

Framhald á bls. 20.

Hús brenna í Vestmannaeyjum. Í gegnum öskumistrið sést á hraunið, sem eytt hefur fjórum húsum.

Ljós. Ó.L.K.M.

Hraunjaðarinn nær til fyrstu húsanna:

„Það er aumt að sjá ævi- starfið fara svona“

Vestmannaeyjum í gærkvöldi.
Frá Árna Johnsen, blaðamanni.

ELDGOSIÐ á Heimaey hefur nú minnkað verulega. Láta mun nærri, að það sé helmingi kraftminna en fyrstu klukkustundirnar. Vísindamenn hafa fylgt vel með framvindu gossins og telja þeir, að þetta gos sé með minni háttar gosum miðað við hraunrennslí og þeir

þeim saman um, að það hafi farið þverrandi. Samkvæmt reynslu af hegðun slíkra gosa fylgja önnur stærri ekki á eftir. Ekkert öskufall hefur verið yfir kaupstaðnum í dag, en þar er þó frekar dapurlegt um að litast, húsín allflest tóm, en ef svo fer sem horfir um gosið, líður e.t.v. ekki á löngu þar til fólk getur óhikað tekið sér aftur bólstáð á heimilum sínum.

Af gosstöðvunum er það að segja, að í nótt var hraun sprungan, sem gýs úr aðeins um 200 m löng. Hins vegar er gosið talsvert kröftugt þar. Fylgir mikill hvínur og hraunsluttur þjóta hátt í loft upp. Slíkar hraunsluttur kveiktu í dag í þökum fjögurra austustu bæjanna, sem standa í þyrpingu ásamt fleiri bæjum og brunnu þessi 4 hús hægt og rólega, en áður var bú-ið að bjarga innbúi þeirra. Húsin sem brunnu heita Kirkjubær, eign Péturs Guðjónssonar, Kirkjuból, eign Kristjáns Kristóferssonar og Mið-Hlaðbær, eign

Guðrúnar Hallvarðsdóttur og Suður-Hlaðbær. Þá er í talsverðri hættu Norður-Hlaðbær, Staðarþær og Einland. Þessi hús eru öll umlukin ösku og hraunjaðarinn liggur skammt frá þeim, en hann er þar u.p.b. 12 m há. „Það er aumt að sjá ævi-starfið fara svona,“ sagði Magnús Pétursson, bóndi í Norður-Hlaðbæ, þegar okkur bar að garði, þar sem verið var að bjarga verðmætum úr húsinu. Þeir menn, sem unnið hafa björgunarstarf hér í Eyjum, frá því að gosið hófst hafa unnið

Framhald á bls. 20.

FRAM- TAKS- SAMUR EYJA- KÖTTUR

VESTMANNAEYINGAR urðu að yfirgefa eyna sína í snatri, svo sem kunnugt er af gosfréttum síðustu daga. Sumir hverjir höfðu ekki og gátu ekki haft með sér gældýr, sem þeir áttu og voru þau því skilin eftir. Eyjaköttur nokkur ákvað þá að leysa mál sín sjálfur, koma sér til lands upp á eigin spýtur og tókst það.

Jón Valgarð Guðjónsson,
Framhald á bls. 20.